

T.C
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ 1998-1999 EĞİTİM-ÖĞRETİM
YILI ÖZEL YETENEK SINAVININ, ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK
BAŞARILARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Erol DOĞAN

T 94 418

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

HAZİRAN-2000

TRABZON

T.C
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ 1998-1999 EĞİTİM-ÖĞRETİM
YILI ÖZEL YETENEK SINAVININ, ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK
BAŞARILARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Erol DOĞAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nce
Bilim Uzmanı (Beden Eğitimi ve Spor)
Ünvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tez'dir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 15.06.2000

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 22.06.2000

Tezin Danışmanı : Doç.Dr. Ali Ahmet DOĞAN

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr. Engin ERŞEN

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr. Arslan KALKAVAN

Enstitü Müdürü : Prof.Dr. Zafer GÖKÇAKAN

HAZİRAN-2000

TRABZON

0.SUNUŞ

00. Önsöz

Günümüzde öğretmenini yetiştirilmesi konusunda büyük çabalar sarfedilmektedir. Bütün bu çabalara rağmen, ülkemizin çağdaş uygarlık düzeyini yakalayabilmesini sağlayacak öğretmenleri yetiştirebildiğimiz söylenemez. Tabii ki bu başarısızlığın birçok nedeni vardır. Öğrencilerin üniversitelerdeki başarı durumları zihinsel faktörlerin yanısıra öğrencilerin üniversiteye girmeden önce bulunduğu çevre, mezun olduğu lisenin nitelik ve nicelik yönünden durumu, lise türü, liseden mezun olduğu bölüm, anne-babanın eğitim ve meslek durumu, aile geliri, ailedeki kişi sayısı, yaş durumu, cinsiyeti, üniversitenin niteliği ve yetenek durumu gibi zihinsel olmayan faktörler ile ilgili olabilir. Bu nedenle sözü edilen faktörlerin öğrenci başarısındaki etkisinin belirlenmesi, gençlerin akademik başarılarının yükseltilmesinde oldukça önemlidir. Diğer taraftan, öğretmen adayının seçimi aşamasındaki yetersizlik birçok hatayı da beraberinde getirmektedir. Beden Eğitimi öğretmeninin yetiştirilmesi ise daha zor bir süreçtir. Çünkü öğretmen adayında bulunmasını istediğiniz hususların üzerine bir de özel yetenek faktörü eklenmektedir.

Beden Eğitimi öğretmeninin seçiminde ve yetiştirilmesinde karşılaşılan bu problemler, konunun uzmanlarını yıllardır süren bir arayışın içerisine sokmuştur. Bu arayış sonucunda ortak kararların sayısında artış olması beklenirken farklılıkların artmış olması şaşırtıcıdır. Beden eğitimi öğretmeninin seçimi işleminde öncelikle alınması gereken karar "iyi bir sporcu mu?" ya da "iyi bir eğitimci mi?" sorusunun cevabıdır. Beden eğitimi ve spor bilimcilerinin son yıllardaki eğilimi, iyi bir eğitimci olabilecek yeteneğe sahip olan bireylere doğru kaymaktadır. Bizim de düşüncemiz bu doğrultudadır.

Beden Eğitimi öğretmeni olacak bireylerde fiziksel yeteneğin mi yoksa zihinsel yeteneğin mi öncelikli olarak ele alınması gerektiği konusunda hâlâ birleşilemedi. Oysa ki bu konu bilimsel verilerin ışığında çözülebilecek bir problemidir.

Bu çalışma ile fiziksel ve zihinsel yeterliliğin akademik başarı üzerindeki etkisi araştırıldı. Çalışma sonuçlarının bundan sonraki yetenek sınavlarına ışık tutması dilerim.

Yapılan bu araştırmada, kıymetli yardımlarını esirgemeyen, çalışmalarında her zaman örnek aldığım, danışmanım, saygıdeğer hocam Doç.Dr. Ali Ahmet DOĞAN'a

IV

teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Ayrıca, Bölüm Başkanımız Yrd.Doç.Dr. Engin ERŞEN'e, tezin istatistik işlemlerinde değerli zamanını ayıran kıymetli hocam Yrd.Doç.Dr. Arslan KALKAVAN'a, K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim elemanlarına, Arş.Gör. Fatma KERKEZ'e, bölüm sekreterimiz Gülay BİRİNCİ'ye ve tez çalışmalarım süresince yeterli zaman ayıramadığım eşim ve kızıma sonsuz şükranlarımla...

Trabzon, Haziran 2000

Erol DOĞAN

0.1. İçindekiler

	Sayfa Nr
0.SUNUŞ.....	III
0.0. Önsöz.....	III
0.1. İçindekiler.....	V
0.2. Özet.....	VII
0.3. Summary.....	VIII
0.4. Tablolar Listesi.....	IX
0.5. Grafikler Listesi.....	X
0.6. Kısaltmalar Listesi.....	XI
GİRİŞ.....	1-6

BİRİNCİ BÖLÜM

Eğitim Öğretimin Amaçları.....	7
Beden Öğretmenlerinin Yerleştirilmesinde Karşılaşılan Problemler.....	9
Özel Yetenek Sınavlarının Tarihçesi.....	11
K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde	
1998-1999 Eğitim-Öğretim Yılında Uygulanan Özel Yetenek Sınavı.....	13
Yükseköğretime Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS).....	14
Özel Yetenek Sınav Kriterleri İle Akademik Başarı Arasındaki İlişki.....	16

İKİNCİ BÖLÜM

Materyal ve Metot.....	19
Denekler.....	19
Uygulanan Özel Yetenek Sınavı.....	19
Birinci Aşama.....	19
İkinci Aşama.....	20
Öğrencilerin Akademik Başarılarının Belirlenmesi.....	20
Verilerin Toplanması.....	21
Verilerin İstatistiksel Analizi.....	21

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular.....	22
Sınav Kriterlerinin Teorik Derslerdeki Başarı Üzerindeki Etkisi.....	22
Sınav Kriterlerinin Uygulamalı Derslerdeki Başarı Üzerindeki Etkisi.....	26
Sınav Kriterlerinin Genel Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi.....	29
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	35
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	38
EKLER.....	42
ÖZGEÇMİŞ.....	47

0.2. Özet

Bu çalışmanın amacı; Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitim ve Spor Bölümü, 1998/1999 Eğitim-Öğretim yılı Özel Yetenek Sınav kriterlerinin, öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisinin araştırılmasıdır.

1998-1999 eğitim-öğretim yılında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünü kazanan tüm öğrencilerin ÖSS, OÖB Puanı, Koordinasyon Testi ve Durarak Uzun Atlama Testi sonuçları ve bir yıllık eğitimleri sonrasında teorik ve uygulamalı derslerden almış oldukları yıl sonu başarı puanları toplandı.

Regresyon analizleri sonrasında, sınav kriterlerinden olan OÖB Puanının ve Durarak Uzun Atlama testi sonuçlarının teorik derslerdeki başarıyı; ÖSS ve Durarak Uzun Atlama testi sonuçlarının uygulamalı derslerdeki başarıyı; OÖB Puanının ve Durarak Uzun Atlama testi sonuçlarının genel akademik başarıyı anlamlı bir şekilde etkilediği belirlendi.

0.3. Summary

The aim of this study was to investigate that the results of the "Aptitude Test" in Karadeniz Technical University, Fatih Education Faculty, Physical Education and Sports Department in 1998-1999 effects over the student's achievements.

Therefore, the results of ÖSS point, OÖB point, Coordination Test and Long Jump of all students, achieving physical education and sports department's in 1998-1999, was collected.

Then, the grades of practical and thoretical class that these students took during a year was collected.

As a result of regreition analyses it has been found out that OÖB point and Long Jump's scores have effected the oretical class's and general academic achievements and ÖSS point Long Jump's scores have effected practical class's achievement.

0.4. Tablolar Listesi

<u>Tablo Nr</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa Nr</u>
1	Teorik Dersler İçin Tanımlayıcı İstatistik.....	22
2	Teorik Dersler İçin Regresyon Sonuçları.....	23
3	Teorik Dersler İçin Regresyon Sonuçları.....	23
4	Uygulamalı Dersler İçin Tanımlayıcı İstatistik.....	26
5	Uygulamalı Dersler İçin Regresyon Sonuçları.....	26
6	Uygulamalı Dersler İçin Regresyon Sonuçları.....	27
7	Genel Akademik Başarı İle İlgili Tanımlayıcı İstatistik.....	29
8	Genel Akademik Başarı İle Regresyon Sonuçları.....	30
9	Genel Akademik Başarı İle Regresyon Sonuçları.....	30
10	Sınav Kriterleri ve Teorik Derslerin Korelasyon İlişkisi.....	33
11	Sınav Kriterleri ve Uygulamalı Derslerin Korelasyon İlişkisi.....	33
12	Sınav Kriterleri ve Genel Akademik Başarının Korelasyon İlişkisi.....	34

0.5. Grafikler Listesi

<u>Grafik Nr</u>	<u>Grafik Adı</u>	<u>Sayfa Nr</u>
1	ÖSS'nin Teorik Derslere Etkisi.....	24
2	OÖBP'nin Teorik Derslere Etkisi.....	24
3	Koordinasyonun Teorik Derslere Etkisi.....	25
4	Sıçrama Testinin Teorik Derslere Etkisi.....	25
5	ÖSS'nin Uygulamalı Derslere Etkisi.....	27
6	OÖBP'nin Uygulamalı Derslere Etkisi.....	28
7	Koordinasyonun Testinin Uygulamalı Derslere Etkisi.....	28
8	Sıçrama Testinin Uygulamalı Derslere Etkisi.....	29
9	ÖSS'nin Genel Akademik Başarıya Etkisi.....	31
10	OÖBP'nin Genel Akademik Başarıya Etkisi.....	31
11	Koordinasyon Testinin Genel Akademik Başarıya Etkisi.....	32
12	Sıçrama Testinin Genel Akademik Başarıya Etkisi.....	32

0.6. Kısaltmalar Listesi

ÖSS	: Üniversite Birinci Basamak Sınavı
OÖBP	: Orta Öğrenim Başarı Puanı
SİÇR	: Durarak Uzun Atlama
Ö.S.Y.M.	: Yükseköğretim Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi
YÖK	: Yüksek Öğrenim Kurulu
K.T.Ü.	: Karadeniz Teknik Üniversitesi
ÜSS	: Üniversite Seçme Sınavı
ÖYS	: Öğrenci Yerleştirme Sınavı
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

GİRİŞ

Ülkelerin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşabilmeleri, iyi yetiştirilmiş ve iyi eğitim görmüş genç nesillerle mümkün olabilmektedir. Bu işlevin yerine getirilebilmesindeki en büyük görev eğitimcilere düşmektedir. Günümüzde öğretmen yetiştirilmesi konusundaki çalışmalar her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle öğretmen adaylarının seçimi ve yetiştirilmesi, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. (Bilge 1988, Yükseler 1996).

Etkili bir öğretimde ve ürünün verimliliğinde, öğretmen kalitesinin önemi büyüktür. Eğitim ve öğretimin verimi arttırılmak ve geliştirilmek isteniyorsa öncelikle okul ve genel eğitim sistemi düzeyinde öğretmen kalitesinin yükseltilmesine yönelmenin en akılcı yol olduğu kabul edilmelidir (Bilge 1988, Yükseler 1996).

Beden Eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi konusunu diğer alanlardaki öğretmen yetiştirme konusundan ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi amacıyla alınan öğrencilerin seçim sistemi, üzerinde tartışılması gereken bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Amerika gibi bir çok batı ülkesi beden eğitimi öğretmeni adaylarını fiziki yetenek sınavına tabi tutmaksızın kabul etmekte, bazıları ise fiziki yetenek sınavı ile birlikte akademik başarıları da dikkate alarak aday seçimi yapmaktadır. Görüldüğü gibi standart ve tek tip bir öğretmen adayı seçme yöntemi bulunmamaktadır. Uygulamalar ülkeden ülkeye farklılık gösterdiği gibi üniversiteden üniversiteye de farklılık göstermektedir (Tamer, 1988).

Öğretmen adayının seçiminde, zihinsel yeterlilik, alan bilgisi, öğrenci gelişim ve öğretim bilgisinin yanında, birtakım olumlu kişilik özelliklerinin de bulunması gerekir. Bu nedenle, sadece fiziki yeterlilik değil, akademik başarı düzeyi de önemli ölçüde dikkate alınarak değerlendirilmelidir (GSGM, 1990).

Ülkemizde beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek amacıyla, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve bölümlerine alınan öğrenciler uzun yıllar boyunca her üniversitenin kendisinin geliştirip uyguladığı fiziki yetenek sınavı yöntemiyle yapılmaktaydı. Ancak 1994-1995 öğretim yılından itibaren isteyen üniversitelerin katılımı ile ÖSYM'nin sorumluluğunda "Merkezi Sistem" adıyla yine beceriye dayalı yetenek sınav sistemiyle

öğrenci alımı yapılmaya başlandı. (Arslan,1997). Ancak, bölümlerin farklı anlayışlarından dolayı bu sistem istenildiği şekliyle sürdürülemedi.

Yukarıda belirtmiş olduğumuz sistem değişikliklerinde, idari ve akademik personelin, yönetmekte oldukları okulların amaçları konusundaki farklı yorumları oldukça etkilidir. Diğer taraftan birtakım yüksekokul ya da bölümlerin, ülkemizin beden eğitimi ve spor alanında ihtiyaç duyduğu ve farklı okullardan yetişmesi gereken elemanların sorumluluğunu kendi üzerinde göyerek programlarına birbirlerinden farklı dersler koymaları, bu programlara adapte olacak adayların seçimini de farklılaştırmıştır. Son yıllarda bu karmaşaya son vermek ve aynı amaca hizmet eden bölüm ya da yüksekokulların standart bir sınav ile öğrenci almalarının sağlanması konusundaki çalışmalar son derece hızlanmıştır. Hatta önümüzdeki yıllarda, özel yetenek sınavlarının kaldırılması ve ÖSS sınavı ile öğrenci seçimi gündeme gelme aşamasındadır.

1998-1999 Eğitim-Öğretim yılından itibaren Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümlerinin Eğitim-Öğretim programları YÖK tarafından paket program şekline getirilmiş ve bölümlere bu programı takip etme zorunluluğu getirilmiştir. Bu zorunlulukla birlikte, bölüme alınacak öğrencilerde bulunması gereken özellikler de bir anlamda birleşmiş olmaktadır. Öyle ise bu yetenek seçimi nasıl olmalıdır?

Bütün bu arayışların temelinde, kaliteli öğretmen olma ihtimali yüksek adayların belirlenmesi yatmaktadır. Bu arayışlar sırasında karşılaşılan en önemli sorun, adayların fiziki ve zihni olarak hangi oranlarda yeterli olması gerektiği noktasıdır. Bölüm ya da yüksekokulların bir kısmı fiziki yeterliliği ön plana çıkartırken diğer kısmı ise zihinsel yeteneği ön plana çıkartmaya çalışmaktadır. Çok az bir kısım beden eğitimci de sadece zihinsel yeterliliğin problemi tek başına çözeceği inancındadır.

Beden eğitimi öğretmeni olarak yetiştirilecek adayın, bölüm programını başarılı bir şekilde tamamlayabilmesi için fiziksel ya da zihinsel yeterliliğinin hangi oranlarda etkili olduğu konusundaki çalışmalar son derece sınırlıdır. Var olan çalışmalar da 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılından itibaren Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümlerinde uygulanmak zorunda olan programla ilgili değildir. Bu konuda yapılacak araştırmalar, fiziksel ya da zihinsel durumun akademik başarıyı ne oranda sağladığını ortaya koymakta yardımcı olacaktır. Zihinsel yeterlilik ya da fiziksel yeterlilik ile akademik başarı arasındaki ilişkinin belirlenmesi, beden eğitimi öğretmenin seçimi ve yetiştirilmesinde

karşılaşılan problemlerin çözümüne katkı sağlayabilir. Yukarıda genel çerçevesi çizilmeye çalışılan ve özel yetenek sınav kriterlerinin belirlenmesi konusundaki çalışmalara katkı sağlanması bakımından;

Bu çalışmanın amacı; Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1998-1999 yılı özel yetenek sınavının, öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisinin araştırılmasıdır.

Problem Cümlesi

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılı özel yetenek sınavı kriterlerinin, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkisi var mıdır?

Alt Problemler

- 1- Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1998-1999 yılı özel yetenek sınavı kriterlerinin, öğrencilerin teorik derslerdeki başarıları üzerinde etkisi var mıdır?
- 2- Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1998-1999 yılı özel yetenek sınavı kriterlerinin, öğrencilerin uygulamalı derslerdeki başarıları üzerinde etkisi var mıdır?
- 3- Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1998-1999 yılı özel yetenek sınavı kriterlerinin öğrencilerin genel akademik başarıları üzerinde etkisi var mıdır?

Hipotezler

1. Öğrencilerin teorik derslerdeki başarı puanları ile aşağıda belirtilen sınav kriterleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.
 - a-) ÖSS Puanı
 - b-) Orta Öğretim Başarı Puanı
 - c-) Koordinasyon Testi

d-) Durarak Uzun Atlama Testi

2. Öğrencilerin uygulamalı derslerdeki başarı puanları ile aşağıda belirtilen sınav kriterleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

a-) ÖSS Puanı

b-) Orta Öğretim Başarı Puanı

c-) Koordinasyon Testi

d-) Durarak Uzun Atlama Testi

3. Öğrencilerin genel akademik başarıları ile aşağıda belirtilen sınav kriterleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

a-) ÖSS Puanı

b-) Orta Öğretim Başarı Puanı

c-) Koordinasyon Testi

d-) Durarak Uzun Atlama Testi

Sınırlamalar

- 1- Bu çalışma Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında öğrenimine devam eden 1. Sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
- 2- Çalışma, herhangi bir nedenle not eksikliği bulunmayan toplam 80 öğrenci ile sınırlıdır. Bu öğrencilerin 25 tanesi bayan, 55 tanesi erkek öğrencidir.
- 3- Bu çalışma, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1998-1999 yılı özel yetenek sınavı sonuçları ile sınırlıdır.
- 4- Bu çalışmada, yaz okulu sınav sonuçları değerlendirmeye alınmamıştır.

Varsayımlar

- 1-Öğrencilerin yıl içerisindeki psikolojik, sosyolojik, zihinsel ve fizyolojik durumları sınav sonuçlarını anlamlı bir şekilde etkilememiştir.
- 2- Öğrenciler yıl içerisindeki bütün sınavlarında yeterli motivasyona sahip idiler.
- 4- Öğrencilerin yıl içerisindeki sınavları, objektif kriterlere bağlı kalınarak değerlendirildi ve yine aynı özenle nota dönüştürüldü.

Kullanılan Terimlerin Tanımı

Eğitim : Eğitim bireyin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişme meydana getirme sürecidir. Buna göre genel anlamıyla eğitim, insan davranışında bilgi, beceri, anlayış, ilgi ve diğer kişilik nitelikleri yönünden belli gelişimler sağlamak amacı ile yürütülen etkiler sistemidir.

Öğretim: Öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireyde istenen davranışların gelişmesi için uygulanan süreçlerin tümüdür.

Ö.S.Y.M: Yükseköğretim Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi

Ö.S.S : Yükseköğretim programlarına alınacak öğrencilerin seçimi ve tercihlerine göre yerleştirmeleri için uygulanan birinci basamak sınavıdır.

Sayısal Puan: Adayların matematiksel ilişkilerden yararlanma güçleri ile fen bilimlerindeki temel kavram ve ilkelerle düşünme becerilerini yoklayan sorulardan alınan puan türüdür.

Sözel Puan: Adayların Türkçe'yi kullanma güçleri ile sosyal bölümlerdeki temel kavram ve ilkelerle düşünme becerilerini yoklayan sorulardan alınan puan türüdür.

Eşit Ağırlıklı Puan: Sözel ve sayısal sorulardan alınan puanların eşit ağırlık ortalaması.

Özel Yetenek Sınavı: Özel yetenek gerektiren yükseköğretim programlarına öğrenci alımı için yapılan sınav sistemidir.

Teorik Ders: Görsel ve işitsel olarak yapılan derslerin genel adıdır.

Uygulamalı Ders: Fiziksel aktivite gerektiren derslerin genel adıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılı özel yetenek sınavının, öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisi konulu araştırmanın amacına ilişkin kuramsal ve araştırma yayınları yer almaktadır. Aşağıda yapılan ve konu başlıklarını sunduğumuz literatür taramaları bir özet sentez halinde sunulmuştur.

Eğitim-Öğretimin Amaçları

Bu iki sözcük çoğu zaman yanlış olarak birbirlerinin yerine kullanılmakta ve anlamları birbirine karıştırılmaktadır. Eğitim zaman ve mekân yönünden kapsamlı, süreli ve çok boyutludur. Öğretimde zaman ve mekân kadar öğretmenin, velinin öğrencilerin beklentileri de saptanmıştır. Eğitimde bilgi dahil her türlü tecrübe üzerinde durulur. Bu tecrübeler tesadüfi olabilir. Tesadüfi tecrübeler ise eğitsel olabilir fakat olmayabilir de, öğretim ise güdümlüdür, planlıdır, programlıdır, desteklidir (Varış, 1981).

Eğitim, yeni kuşakların toplum yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken gereken bilgi, beceri ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etmek etkinliğidir, (Başaran, tarihsiz) öğretim ise bu yardıma destek verir.

Fidan ve Erden (1988), Smith, Stanley, Shores, (1957)'e göre eğitimin en genel anlamı ile insanları belli amaçlara göre yetiştirme süreci olduğu, öğretimin ise bireye bunun için materyal sağlayan rehberlik hizmeti olduğunu ifade etmektedir.

Eğitim bir şeyi dereceden dereceye, halden hale, nitelikten niteliğe geçirerek, olgunluk amacına eriştirinceye kadar yetiştirmek için yürütülen faaliyetlerdir (Okutan,1997), öğretim ise bu faaliyetlerin planlı bir şekilde gerçekleştirilmesi sürecidir.

Eğitim, geçmişin bilgi ve deneylerini sistemli bir şekilde aktarmak, kasıtlı kültürleme sürecini işletmek, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istenilen değişikliği meydana getirmek için sürdürülen çalışmaların tümüdür. Öğretim ise, bireyin hayat boyu süren eğitiminin okulda, planlı ve programlı olarak yürütülen kısmıdır (Okutan,1997).

Eğitim de, ğretim de süregeldiği toplumun sosyal, kültürel, politik ve ekonomik olgularından etkilenir. Her ikisi de yerel, ulusal ve uluslararası özellik taşır. Öğretim süreçleri üzerinde araştırma yapan eğitimciler, genellikle, eğitime yapılan yatırımları hak etmeyi n plna alırlar. Zira ğretim yoluyla ne kadar olumlu davranış değiştirilirse birey o kadar güvenceye kavuşacaktır. Bu yönden ğretmen yetiştirme büyük önem taşır ve eğitim çalışmalarının büyük bir kesimi, öğretimin geliştirilmesi üzerine yapılır.

Öğretimde temel araç, öğrencilere neyi, nereden, nasıl öğreneceklerini öğretmektir. Bunun yanında, öğretimle, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını, problemlerini bilmek, toplumun taleplerini tanımak ve bu ihtiyaçlara cevap vermek de amaçlanmaktadır. Öğretimde amaçlanan öğrencilere bilgi ve becerilerin kazandırılması ve değer duygularının geliştirilmesidir (Okutan,1997).

Öğretim, bilgi, beceri, alışkanlık, tutum ve değer takdir duyguları bakımlarından öğrencinin davranışları üzerinde bir değişiklik yaratır (Binbaşıoğlu, 1991).

Eğitim çalışmalarının genel amacı, kuşkusuz yetişmekte olan kuşakların, topluma sağlıklı ve verimli bir Şekilde uyum yapmalarına yardım etmektir. Eğitimde bu uyumu gerçekleştirmek için bireylerin istidat ve yeteneklerinin en son sınırına kadar geliştirilmesi amaçlanır ve davranışlar bu doğrultuda değiştirilir. (Varış,1981)

Dinamik toplum değerlerinin içine doğan kuşaklar, eğitim yolu ile bu değerlere srekliplik, esneklik kazandırarak, ağ koşullarının isteklerine uygun ve geleceğe dönük yeni değerler üretmek olanağı bulurlar (Varış,1981).

Eğitimde en st seviyeye ulaşabilmek için Türk Milli Eğitiminin genel amacını iyi bilmek ve uygulamak gerekir.

Türk Milli Eğitimin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkilplarına ve Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Türk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlki, insan, manev ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan mill, demokratik, lik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışları ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak (Özçelik, 1992).

Eğitim-Öğretim bir bütündür. Anlam olarak birbirlerinden farklı olsalar da ikisini birbirinden ayrı düşünmek yanlış olur. Yapılan çalışmaların tümünde eğitimin katkısı büyüktür. Bu çalışmaların gelecek kuşaklara aktarılması da öğretimle mümkün kılınmaktadır.

Eğitimsiz bir toplum karanlığa mahkumdur. Bu yüzden yeni bir yüzyıla girdiğimiz bu yıllarda hedeflerimizi iyi tespit edip, buna göre hareket etmeliyiz. Bu da eğitimle olur. Öğretimin ise daha iyi zeminlerde yapılabilmesi için kalifiye eleman, araç-gereç ve insanları başarılı olabileceği alanlarda değerlendirme çalışmalarıyla mümkün olur.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yetiştirilmesinde Karşılaşılan Problemler

Günümüzde öğretmen yetiştirilmesinin önemi bir kat daha artmıştır. Bunun nedeni ise kaliteli insan gücüne olan ihtiyaçtır. Kalitenin ve verimliliğin belirleyici olduğu günümüz toplum yaşantısında bu özelliklere sahip insanı yetiştirecek olan öğretmene de büyük görevler düşmektedir. Bu yüzden, öğretmen adaylarının seçimi ve yetiştirilmesi, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Etkili bir öğretimde ve ürünün verimliliğinde, öğretmen kalitesinin önemi büyüktür. Eğitim ve öğretimin verimi arttırılmak ve geliştirilmek isteniyorsa öncelikle okul ve genel eğitim sistemi düzeyinde öğretmen kalitesinin yükseltilmesine yönelmenin en akılcı yol olduğu kabul edilmelidir (Bilge 1988, Yükseler 1996).

Kaliteli bir öğretmen, kaliteli öğrenci seçimiyle yakından ilişkilidir. Tamer (1988), beden eğitimi öğretmenin uygulamada başarıya ulaşabilmesi için sahip olması gereken becerilerini;

1. Öğrenci ile etkili bir iletişim kurabilmek,
2. Öğrenciler ile kişisel ilişkileri geliştirebilmek,
3. İyi bir eğitim ortamı hazırlayabilmek,
4. Karar vermede öğrencilerin katkıda bulunmalarını sağlayabilmek, şeklinde dört grupta toplanmıştır (Tamer 1988).

Bir beden eğitimi öğretmeni bu özellikleri yerine geliştirebilmesi ve bu yönde davranışlar kazanıp geliştirebilmesi için; zihinsel yeterlilik, alan bilgisi, öğrenci gelişim ve öğretim bilgisi ile istenilen kişilik özelliklerinin temel bir alt yapısı olan kişilerin öğretmen adayı olarak seçilmesi ve yetiştirilmesi gerekmektedir (Tamer 1988). Bunun için sadece fiziki yeterlilik değil, akademik başarı düzeyi de dikkate alınarak değerlendirilmelidir (GSGM, 1990).

Beden Eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi konusunu diğer alanlardaki öğretmen yetiştirme konusundan ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi amacıyla alınan öğrencilerin seçim sistemi, üzerinde tartışılması gereken bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Amerika gibi bir çok batı ülkesinde, beden eğitimi öğretmeni adaylarını fiziki yetenek sınavına tabi tutmadan kabul etmekte, bazılarında ise fiziki yetenek sınavı ile birlikte akademik başarıları dikkate alınarak aday seçimi yapılmaktadır. Görüldüğü gibi standart ve tek tip bir öğretmen adayı seçme yöntemi bulunmamaktadır. Uygulamalar ülkeden ülkeye farklılık gösterdiği gibi üniversiteden üniversiteye farklılık göstermektedir (Tamer, 1988).

Ülkemizde beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek amacıyla, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve bölümlerine alınan öğrenciler uzun yıllar her üniversitenin kendisinin geliştirip uyguladığı fiziki yetenek sınavı yöntemiyle yapılmaktaydı. Ancak 1994-1995 öğretim yılından itibaren isteyen üniversitelerin katılımı ile ÖSYM'nin sorumluluğunda "Merkezi Sistem" adıyla yine beceriye dayalı yetenek sınav sistemiyle öğrenci alımı yapılmaya başlandı. Bu uygulamada akademik başarı kriteri olarak ÖSS sınavını kazanma taban puanı olan 105 puan kabul edildi. Bu uygulamaya 1995-1996 öğretim yılında 10, 1996-1997 öğretim yılında 5 üniversite katılmıştır (Arslan,1997).

Bütün bu bilgiler ışığında yapılan bu çalışmada, akademik başarının ağırlıklı

olduğu bir sistem, merkezi sistem ve akademik başarının ikinci derecede önemli olduğu üniversitelerin kendilerinin hazırladığı sınav sistemi gibi üç farklı uygulama ile öğrenci alan üniversitelerin aldıkları öğrencilerin bazı fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin karşılaştırılması ve hangi sistemle daha kaliteli öğrenci alındığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Özel Yetenek Sınavlarının Tarihçesi

Düzenli beden eğitimi Türk okullarına resmi olarak 18.yüzyılda tanıtıldı. Türkiye’de beden eğitim dersleri bazı liselerin fiziksel çalışmaları müfredatlarına almasıyla birlikte 1863’de 1869’da Eğitim Bakanı beden eğitimini bütün okulların orta öğretimlerinde zorunlu hale getirdi. Beden eğitim derslerinin yer aldığı ilk kurum Galatasaray Lisesiydi (Kalkavan, 1996).

Aynı yıllarda Eğitim Bakanı, Faik Üstünkaya’yı, Major Mazhar ve Selim Sırrı’yı beden eğitimi öğretmenliği eğitimi amacıyla yurtdışına gönderdi. Fransa ve İsviçre’de eğitim gören bu kişiler 1900 yılının başlarında Türkiye Beden Eğitimi ve Spor sistemini kurdular (Kalkavan, 1996).

İlk geçici özel beden eğitim okulu Selim Sırrı tarafından 20 Aralık 1908’de açıldı ve 1909’da hükümet tarafından kapatıldı. Türkiye Cumhuriyetinin ilk zamanlarında birçok kadın ve erkek beden eğitim çalışmaları için Fransa ve Almanya’ya gönderildi (Kalkavan, 1996).

İstanbul’da 1926’da Çapa Kız Öğretmen Okulunda Selim Sırrı tarafından kısa süreli kurslardan oluşan ilk beden eğitimi okulu açıldı. 1936’ya kadar beden eğitimi öğretmenlerinin çoğu bu okuldaki kurslarda yetiştirildi (Kalkavan, 1996.)

1936’da Ankara’da Gazi Orta Muallim Mektebi kuruldu ve bu okul beden eğitim programı sunan ilk kurumdu. Beden Eğitim Öğretmenleri 31 yıldan fazla bir sürede burada eğitim gördü (Kalkavan, 1996).

Gazi Orta Muallim Mektebinin kurulmasının ardından 1967’de Konya Orta Muallim Mektebi ve İstanbul Orta Muallim Mektebi, 1974’de Buca Orta Muallim Mektebi ve 1978’de Diyarbakır Orta Muallim Mektebi kuruldu. Bu okullar3 yıllık beden eğitim programı vermekteydi (Kalkavan, 1996.)

1974 yılında 4 yıllık beden eğitimi programıyla ilk Spor Akademisi Ankara'da kuruldu. Ardından İstanbul ve Manisa'da 2 tane daha Spor Akademisi açıldı. Akademiler Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından kuruldu ve programları çoğunlukla Köln Spor Akademisinden alındı (Kalkavan, 1996).

4 yıl sonra ilk spor akademisi öğrencileri mezun olduğunda belirsizlik vardı. Çünkü Eğitim Bakanlığı tarafından beden eğitimi öğretmeni olarak kabul edilmemişlerdi. 2 yıl sonra Eğitim Bakanlığı bu öğrencileri 3 yıl eğitim veren eğitim enstitülerinden özel kurs almak şartıyla kabul etti. Eğitim Bakanlığı ve Spor Bakanlığı arasındaki anlaşmazlık yüzünden spor akademisi öğrencileri 1982'ye kadar sıkıntı yaşadılar (Kalkavan, 1996).

Türk Yüksek Öğretim Kurumu 23 Aralık 1923'de kuruldu. 1982 Anayasası ile Enstitüler ve Akademiler birleştirildi ve 20 Haziran 1982'de Üniversitelerin eğitim fakültelerine dönüştürüldü (Kalkavan, 1996).

Beden Eğitimi ve Spor bölümleri o tarihten itibaren açılmaya devam etti. Yeni üniversite yönetmeliği ile üniversitelere Yüksek Öğrenim Kurumu sorumluluğunda 4 yıllık spor yüksekokulu açma izni verildi (Kalkavan, 1996).

Türkiye'de ortaöğretime beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek amacıyla eğitim yapan yükseköğretim düzeyinde beden eğitimi ve spor okulları olarak önceleri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı, İstanbul Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü, İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü ve Bursa Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü bulunmaktaydı.

Daha sonra ilk defa Ankara'da olmak üzere 1974-1975 Öğretim yılında 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olarak 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi, Türk Spor Akademilerinin ilki olarak açıldı. Ardından 1975-1976 Öğretim yılında İstanbul'da Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi daha sonra Manisa Gençlik ve Spor Akademisi kuruldu (Alptekin, 1982).

1975'de ÖSYM tarafından yapılan ilk sınavın özelliklerine göre; güzel sanatlar ya da spor gibi bazı alanlarda öğrenim görececek kişilerde, alana özgü birtakım özel yetenekler aranması doğaldır. Bu yüzden, söz konusu alanlarda eğitim veren yüksek öğretim kurumları, öğrenci alırken ÜSS'ye ek olarak bir "özel yetenek sınavı" veya "mülâkat"

yapmışlardır. Söz konusu bu özel yetenek sınavına katılacak adayların ÜSS'ye girmiş olmaları şart koşulmuştur. ÜSS sonuçlarına göre ön kayıt sistemiyle öğrenci alan yükseköğretim kurumlarının gerçekleştirdiği bu ön kayıtların ya da özel yetenek sınavlarının ÜSYS ile herhangi bir ilişkisi yoktu. Söz konusu yükseköğretim kurumları, ön kayıt için gerekli gördükleri puan türünü ve sınırını kendileri belirleyerek basın ve TRT aracılığıyla ilan etmişler ve özel yetenek sınavı için gerekli sınav komisyonlarını yine kendileri kurmuşlardır (Dökmen, 1992).

Güzel sanatlar ve spor gibi bazı alanlarda ön kayıt ve özel yetenek sınavı yoluyla öğrenci alınması uygulaması, temelde önemli bir değişiklik olmaksızın, 1975 yılından günümüze kadar sürmüştür. Bu uygulamada ortaya çıkan küçük değişiklikler şöyle sıralanabilir.

Özel yetenek gerektiren programlar uygulayan yükseköğretim kurumları, 1975-1980 yılları arasında "ÜSS sonuçlarına göre ön kayıt sistemi ile", 1981-1986 yılları arasında ise "birinci basamak ÖSS veya ikinci basamak sınavı ÖYS sonuçlarına göre ön kayıt ve özel yetenek sınavı yaparak" öğrenci almışlardır. 1981-1986 yılları arasında ön kayıt için ÖSS veya ÖYS puanlarından hangisinin kullanılacağına ilgili yükseköğretim kurumları bizzat karar vererek basın-yayın organları aracılığı ile adaylara duyurmuşlardır. 1987 yılından itibaren söz konusu yükseköğretim kurumları, ön kayıt için ÖSS -yani ilk basamak sınavı- sonucunu baraj olarak kullanmaya başlamışlardır; adayların ÖSS puanlarını ve özel yetenek sınavındaki başarılarını dikkate alarak kesin kayıt yapmışlardır. Bu adayların daha önce merkezi yolda bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilmiş olmaları bir engel teşkil etmemektedir (Dökmen, 1992).

Günümüze kadar devam eden özel yetenek sınavları üniversiteler tarafından yapılmış, ancak 1999-2000 eğitim öğretim yılından itibaren ÖSYM tarafından merkezi bir sınav sistemi yapılması planlanmaktadır.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi Ve Spor Bölümünde 1998-1999 Eğitim Öğretim Yılında Uygulanan Özel Yetenek Sınavı

1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Akademik Kurulu toplantısında; yeni bir özel yetenek sınavına ihtiyaç duyulduğu belirtilmiş ve bu sınav sisteminin de aşağıda belirtilen

kriterlere göre yapılmasına karar verilmiştir.

Bölüme alınacak öğrenci sayısı; 50 erkek, 25 bayan, 5 milli sporcu olarak belirlenmiştir.

Sınav iki aşamada gerçekleşmiştir.

Birinci aşamada, ön başvuruda bulunan adayların müracaat puanları dikkate alınarak en yüksek puandan en düşük puana doğru bir sıralamaya tabi tutulmuşlardır. Bu sıralama sonucunda en yüksek müracaat puanına sahip olan ilk 400 erkek, en yüksek müracaat puanına sahip olan ilk 200 bayan ve en yüksek müracaat puanına sahip olan ilk 40 milli sporcu birinci aşamayı geçmiş sayıldı. Ön başvuruda bulunan diğer adaylar bu aşamada elenmiş sayıldı. Birinci aşamayı geçtiği kabul edilen son adayla aynı puana sahip olan (virgülden sonraki kısımda dahil olmak üzere) adaylarda birinci aşamayı geçmiş sayıldı.

İkinci aşamada; ÖSS puanının sınavı kazanmadaki etkisi % 24, ortaöğretim başarı puanının etkisi % 1 oldu.

Sınavdaki diğer bir kriterde durarak uzun atlama testi oldu. Bu testte aday başlangıç çizgisine geçer. Bu noktada bacaklar bitişik ve aynı hizada tutulur. Aday ayaklarını yerden kaldırmamak şartı ile, kollarını hareket ettirebilir ya da dizlerden yaylanabilir. Ancak ileriye doğru yapacağı uzun atlama hareketinde tek bir hamle ile çıkış yapmak zorundadır. Atlayış gerçekleştikten sonra adayın başlangıç çizgisine en yakın bıraktığı iz ile başlangıç çizgisi arasındaki mesafe ölçülerek santimetre cinsinden kaydedildi. Bu testin sınavı kazanmadaki etkisi % 15 olarak belirlendi.

Sınavı kazanmada en önemli kriter koordinasyon testi oldu. Testte adayların koordinatif yetenekleri belirlenmeye çalışıldı. Bu testin sınavı kazanmadaki etkisi % 60 olarak belirlendi.

Yükseköğretime Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS)

Yükseköğretim programlarına alınacak öğrencilerin seçimi ve tercihlerine göre yerleştirilmeleri Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından uygulanan bir sınav ve yerleştirme sistemi ile yapılır. Sistemin genel adı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme

Sistemidir (ÖSYS). Bu sınav ve merkezi yerleştirme sisteminin genel amacı yüksek öğretim programlarına öğrenci seçmek ve yerleştirmektir (ÖSYM,1999).

Bu sınavın kapsamı ÖSS'ye giren bütün adaylara sözel ve sayısal bölümlerden oluşan bir test uygulamaktır. Sözel bölüm olarak adlandırılan birinci bölümde, adaylara Türkçe'yi kullanma güçleri ile sosyal bölümlerdeki temel kavram ve ilkelerle düşünme becerilerini yoklayan sorular sorulur. Sayısal bölümde ise adayların matematiksel ilişkilerden yararlanma güçleri ile fen bilimlerindeki temel kavram ve ilkelerle düşünme becerilerini yoklayan sorular bulunur (ÖSYM,1999).

Eğitimde seçme, bir eğitim kurumuna eğitim görmek üzere başvuran adaylar arasında, belli becerilere istenen düzeyde sahip olanların belirlenmesi işlemidir. Bir seçme sınavı söz konusu olduğunda, karşımıza iki temel soru çıkmaktadır. Bu sorulardan birincisi, seçme işleminin hangi amaçla yapılacağı, diğer soru ise, seçme işlemi sırasında bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için adayların hangi özelliklerinin ölçüleceğidir. Bir eğitim kurumu, bu iki temel soruya belirli karşılıklar verdiğinde, yapacağı seçme işlemini belirlemiş olur. Sözü edilen iki soruyla neyin kastedildiğini şöyle açıklayabiliriz:

Bir seçme sınavının politikası belirlenirken, sorulan iki soru, seçme işleminin hangi amaçla yapılacağı idi. Bir seçme sınavı iki amaçla yapılabilir: a) Kontenjanı sınırlı olan bir eğitim kurumuna eğitim görmek için başvuran adayların sayısı, o eğitim kurumunun kapasitesinin üzerinde ise eğitim kurumu, istediği sayıda aday alabilmek amacıyla seçme sınavı yapabilir. b) Eğitim kurumu, kendisine başvuran adayların sayısına bakmaksızın, belli özelliklere sahip adayları alabilmek amacıyla bir sınav yapabilir; burada sınavın amacı kontenjanı doldurmak değildir; kurum, istediği özelliklere sahip yeterli sayıda aday bulamazsa, kontenjanından daha az sayıda aday almakla da yetinebilir. Kontenjandan fazla bir taleple karşılaşıldığı için seçme sınavı yapıldığında bağıl değerlendirme, başvuranların sayısına bakılmaksızın belli özelliklere sahip kişileri seçmek amacıyla sınav yapıldığında ise mutlak değerlendirme yapılması söz konusu olur.

Bir seçme işlemi sırasında adayların hangi özelliklerinin ölçüleceği sorusu gündeme geldiğinde, beş temel özellik sayılabilir. Bunlar adayların a) genel ya da özel yetenekleri, b) öğrenme güçleri, c) bilişsel giriş davranışları, d) duyuşsal giriş davranışları (eğitimini alacakları konuya ilişkin güdüleri, tutumları) ve e) psiko-motor özellikleri olarak sıralanabilir. Bu beş özellik arasında şüphesiz ki binişik olanlar vardır; özellikle ilk ikisi

birbiriyle yakından ilişkilidir; hatta "genel yetenek" ve "öğrenme gücü" terimleri eş anlamlı olarak da kullanılmaktadır. Bir seçme sınavında sayılan bu özelliklerden biri ya da birkaçı ölçüt alınabilir. Örneğin, ÖSYM'de iki aşamalı sınav sistemine geçildiğinden bu yana, ilk aşama olan ÖSS'de adayların daha çok öğrenme güçleri, ikinci basamak olan ÖYS'de ise daha çok bilişsel giriş davranışları ölçülmeye çalışılmaktadır. Bir kurumun, sözlü sınavla aday seçme durumunda ise, dolayısıyla da olsa duyuşsal giriş davranışlarının ölçüldüğünü düşünebiliriz.

Eğitim kurumlarında genelde, seçme işlemini yerleştirme işleminin izlemesi söz konusudur. Yerleştirme, belli bir iş ya da belli bir eğitim programında başarılı olma olasılığı öteki adaylara oranla yüksek olan adayları belirleme işlemidir. Eğitim alanında yerleştirme işleminin sağlıklı sayılabilmesi için, adayların yeteneklerine ve ilgilerine uygun öğretim kurumlarına yerleştirilmiş olmaları gereklidir (Dökmen, 1992).

Özel Yetenek Sınav Kriterleri İle Akademik Başarı Arasındaki İlişki

Özel yetenek sınav kriterleri, bölümlere alınacak öğrencilerin akademik başarıları üzerinde önemli rol oynamaktadır. Bu sınav kriterleri çeşitli üniversitelerde farklı farklı uygulanarak kaliteli öğrencileri bölümlere almak hedeflenmektedir. Bu konuda bilim adamları tarafından yapılan araştırmalar uzun yıllardır süregelmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerine özel yetenek sınavı ile giriş için aranan ilk şart ÖSS sınavından bölümlerce belirlenen puanın alınmasıdır.

Bir araştırma sonucunda ÖSS birinci basamak puanının uygulamalı derslere ve akademik başarıya etkisinin olduğu, OÖBP'nin ise özel yetenek sınavı genel başarısı ile uygulamalı ve teorik derslere etkisi olduğu belirtilmiştir (Saracaoğlu ve diğerleri, 1988).

Bu konuda Doğan (1986) ise, yaptığı araştırmasında ÖSS birinci basamak puanı ve özel yetenek sınav kriterlerinin akademik başarıyı etkilediğini belirtmektedir. Bir diğer araştırmacılar, Ziyagil ve arkadaşları (1996) yaptıkları araştırmada ÖSS birinci basamak puanının akademik başarıyı etkilediğini belirtmişlerdir.

Bunun aksine, Ağaoğlu (1986), Kasap (1994), Koyuncu (1981), Özgüven (1974), Saracaoğlu (1992), Tavşancıl (1982), Varol'a (1995), göre; üniversite seçme sınavlarının üniversitedeki öğrenci başarısını yordama geçerliliğinin düşük olduğunu, başarı

varyansının çok az bir kısmını (%4-%16) açıklayabildiğini ortaya koymuştur Ayrıca, başarı varyansının hala % 80'den fazlasının kaynağı, henüz kesin çizgilerle açıklanmamasına karşın, araştırmacılar bu kesim içerisinde zihinsel beceriye dayanmayan, sosyo-ekonomik olarak nitelendirilebilecek etmenlerin belirli bir ağırlığı olduğu konusunda birleşmektedir (Celkan, 1983, Gülmez, 1986, Koyuncu, 1981, Özgüven,1974).

Özel yetenek sınavı ile öğrenci alınırken dikkat edilen husus sınav kriterlerinin alınacak öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu etki yaratmasını sağlamaktır. Bu konuda da çeşitli araştırmacılar tarafından bir çok araştırma yapılmıştır.

Akhun (1980), Bloom (1976), Bracht (1972), Çetin (1985), Ersoy (1988), Guisti (1964), Gülmez (1986), Koyuncu (1981), Senemoğlu (1987), Toker'e (1969) göre; yetenek sınavı sonuçları akademik başarıyı etkiler. Bunun yanında üniversite başarıları genel başarıyı yordayan en önemli etkidir.

Karadeniz (1977) ve Özgüven (1974) yaptıkları araştırmada, çeşitli fakülte ve yüksekokullara devam eden öğrencilerin başarı oranlarının yıl sonu itibariyle % 13 ile % 90, ortalama % 55 civarında olduğunu ortaya koymuştur. Buna göre yükseköğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin yarıya yakınının başarısız olduğu belirterek bu başarısızlığın nedenlerini araştırmak gerektiğini ifade etmişlerdir.

Genel başarıyı cinsiyetin etkileyip etkilemediği konusunda yapılan bazı araştırmalarda, genel başarının bayanların lehine olduğu, bunun aksine bazı araştırmalarda da genel başarının erkeklerin lehine olduğu belirlenmiştir. Bunun yanısıra genel başarının cinsiyete hitap etmediği de bulgular arasındadır (Saracaoğlu ve diğerleri, 1988).

Zihinsel faktörlerin öğrencinin akademik başarısını etkilemesinin yanında, öğrencinin üniversiteye gelmeden önce bulunduğu çevre, mezun olduğu lisenin nitelik ve nicelik yönünden durumu, lise türü, liseden mezun olduğu bölüm, anne-babanın eğitim ve meslek durumu, aile geliri, ailedeki kişi sayısı, yaş durumu, cinsiyeti, üniversitenin niteliği ve yetenek durumu gibi zihinsel olmayan faktörler ile ilgili olabilir. Bu nedenle sözü edilen faktörlerin öğrenci başarısındaki etkisinin belirlenmesi, gençlerin başarısını yükseltilebilmesinde önemli görülmektedir (Tunçel ve Saracaloğlu, 1999).

Bir araştırma sonucuna göre, lise başarısının üniversite başarıları için iyi bir

yordayıcı olabileceğini de ortaya koymaktadır (Özgüven,1974, Tavşancıl, 1982, Varol, 1995). Bu nedenle söz konusu değişkenler arasında ilişki olup olmadığını belirleyebilmek amacıyla Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Öğrencilerin lise diploma notu ile teorik ve genel başarı arasında .001 düzeyinde anlamlı düşük bir ilişki bulunmasına karşın, uygulamalı başarı ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiden söz edilmemektedir. Teorik ders başarısı ile uygulamalı ders başarısı arasında .05 düzeyinde düşük, teorik ve genel başarı arasında .001 düzeyinde oldukça yüksek bir ilişki bulunmaktadır. Aynı durum, genel başarı ile uygulamalı ders başarısı içinde geçerlidir (Tunçel ve Saracaloğlu, 1999).

Akademik başarıyı etkileyen bir faktör de öğrencinin lisenin hangi bölümünden mezun olduğudur. Lisenin fen bölümünden mezun olma durumu, yüksekokul uygulamalı ve genel ders başarısını olumlu yönde etkilemektedir. Bu bulgular Varol (1995) ile Saracaoğlu ve Varol ve Haslofça (1998) tarafından yapılan araştırma bulguları ile birbirini desteklemektedir.

Tunçel ve Saracaloğlu'na (1999) göre; gelişmişlik düzeyi yüksek olan bir ilde eğitim-öğretim veren bölümlerin sahip oldukları imkanların (yeterli tesis, malzeme ve eğitim kadrosu) öğrencilerin akademik başarılarının yükseltilmesinde etkili olduğu belirlenmiştir. Bu etkinin bölüme olan yoğun talepten ve öğrencilerin bölüm imkanlarını etkili bir şekilde kullanabildikleri ifade edilmektedir.

Saracaoğlu ve Varol (1992) tarafından yapılan bir araştırmada ise, sporcuların akademik başarıları ile sportif performansları arasında bir ilişki bulunmamıştır.

Yetenek sınav kriterlerinin akademik başarıya etkisini belirten araştırmacıların aksine, Cicioğlu ve diğerlerine göre, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü mezunlarının başarısı, giriş sınavı kriterlerine değil, dört yıllık eğitimlerinde aldıkları öğretim kalitesine bağlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Materyal ve Metot

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında uygulanan özel yetenek sınav kriterlerinin öğrencilerin akademik başarılarına etkisinin belirlenmesi amacıyla taşıyan bu çalışmada, kullanılan deneklerin sınav sonucunda hangi sınav kriterinden ne kadar puan aldıkları, uygulanan sınav sistemi ve verilerin istatistiksel analizinde izlenen metodlar aşağıda alt başlıklar halinde sunulmuştur.

Denekler

ÖSS birinci basamak sınavından sayısal veya sözel puan olarak 105.000 ve daha fazla yukarı puan alan 1800 aday Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına müracaat ederek, özel yetenek sınavına ön kayıt yaptırmaya hak kazandı. 1.basamak sınavını geçen toplam 640 öğrenci 2.basamak sınavına alındı. Yapılan 2.basamak sınavı sonucunda bölüme 50 erkek, 25 kız, 5 milli öğrenci olmak üzere toplam 80 öğrenci alındı. Alınan bu kişiler aşağıda belirtilen özel yetenek sınavına tabi tutuldu.

Uygulanan Özel Yetenek Sınavı

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında yapılan özel yetenek sınavı iki aşamada gerçekleşmiştir.

Birinci Aşama;

Sınav için başvuruda bulunan 1800 aday, müracaat puanları dikkate alınarak en yüksek puandan en düşük puana doğru bir sıralamaya tabi tutulmuşlardır. Bu sıralama sonucunda en yüksek müracaat puanına sahip ilk 400 erkek; en yüksek müracaat puanına sahip ilk 200 bayan ve en yüksek müracaat puanına sahip ilk 40 milli sporcu birinci aşamayı geçmiş sayıldı. Ön başvuruda bulunan diğer adaylar bu aşamada elenmiş sayıldılar. Birinci aşamayı geçtiği kabul edilen son adayla aynı puana sahip olan (virgülden sonraki kısımda dahil olmak üzere) adaylar da birinci aşamayı geçmiş sayıldı.

İkinci Aşama;

Bu aşama dört (4) ayrı sınav kriteri içermektedir. İlk kriter ÖSS birinci basamak sınav puanıdır. Bu sınavı kazanmadaki etkisi %24 idi. İkinci kriter Orta Öğretim Başarı Puanıdır (OÖBP). Bu sınavı kazanmadaki etkisi %1'dir. Üçüncü kriter Durarak Uzun Atlama testidir. Bu sınavı kazanmadaki etkisi %15'dir. Dördüncü ve son kriter, Koordinasyon testidir. Bu sınavı kazanmadaki etkisi ise %60 idi.

Üçüncü kriter olan durarak uzun atlama testinde, adaydan başlama çizgisine geçerek, bacaklar bitişik durumda ve aynı hizada, ayaklar yerden kaldırılmamak şartı ile (kollar hareket edebilir ve dizler yaylanabilir) ileriye doğru tek bir hamlede çıkış yaparak atlaması istendi. Atlayış gerçekleşikten sonra adayın başlangıç çizgisine en yakın bıraktığı izden, başlangıç çizgisi arasındaki mesafe ölçülerek santimetre cinsinden kaydedildi.

Dördüncü kriter olan koordinasyon testinde adayların koordinatif yetenekleri belirlenmeye çalışıldı. Bu test zamana karşı yapılıyordu. Aday ilk olarak fotosel cihazının bağlandığı iki dikey çubuğun arasından geçtikten sonra koşarak 30 metre ileride bulunan huninin etrafından dönerek, başlangıç noktasına 3 metre mesafede bulunan kutunun yanına gelip, içindeki basketbol topunu aldıktan sonra duvara 2 kere göğüs pas atışı yapar ve topu aldığı yere bırakır. Daha sonra 3 metre ilerisinde bulunan minderden öne takla atarak, biraz ileride bulunan kasaların içindeki farklı renklereki topları teker teker yer değiştirip, 3 metre ileride bulunan 2 adet sıranın birinin altından diğerinin üstünden geçerek, 5 metre ileride bulunan Cimnastik kasasının üzerinden öne takla atıp, 5 metre ileride bulunan 2 adet sıranın birinin üstünden diğerinin altından geçerek, 3 metre ileride bulunan üzerindeki çıtaları çıkarılmış paralel aletin 4 bacağından slalom yaparak, fotosel cihazının içerisinden geçerek testi bitirir. Adayın test süresi saniye-salise cinsinden ölçülerek kaydedildi.

Öğrencilerin Akademik Başarılarının Belirlenmesi

1998-1999 Eğitim-Öğretim yılı Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde yapılan özel yetenek sınavı, ilk defa uygulanan bir sınav sistemi olduğundan, sınav kriterlerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerinde ne gibi etki edeceği tahminlerden öteye gidemiyordu.

Yapılan bu araştırmada, sınav kriterlerinden her öğrenciye ait, ÖSS birinci basamak sınav sonuçları, Orta Öğretim Başarı Puanları, Koordinasyon testi sonuçları, Durarak Yukarı Sıçrama sonuçları ve her iki yarıyılıda alınan Sağlık Bilgisi, İngilizce-1, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, İnkılap Tarihi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş, Anatomi, Türkçe-1, İngilizce-2, Türkçe-2, Yaşam Boyu Spor, Okul Deneyimi isimli teorik dersler; Genel Cimnastik, Bireysel Sporlar, Atletizm, Ritim Eğitimi ve Dans'dan oluşan uygulamalı derslerin not toplamları bilgisayara yüklenerek, ANOVA, regresyon ve tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılarak öğrencilerin akademik başarılarının belirlenmesine çalışıldı.

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında, 1998-1999 Eğitim- Öğretim yılı Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü yapılan özel yetenek sınavı sonucunda bölümü kazanan 55 erkek, 25 bayan toplam 80 öğrencinin, adı soyadı, ÖSS birinci basamak puanları, Orta Öğretim Başarı Puanları, Koordinasyon testi sonuçları, Durarak Uzun Atlama sonuçları ve öğrencilerin her iki yarıyılıda almış oldukları teorik ve uygulama derslerin not toplamları SPSS bilgisayar programına yüklendi.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Ölçümlerden elde edilen veriler SPSS istatistik programı kullanılarak analiz edildi. Özel yetenek sınav kriterlerinin, akademik başarı üzerindeki etkisinin belirlenmesi işleminde, ANOVA, Regresyon ve tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanıldı. Anlamlılık düzeyi olarak 0.05 seçildi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, 1998-99 Eğitim-Öğretim yılı Özel Yetenek Sınav Kriterlerinin, öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisinin araştırılması ile ilgili olarak yapılan istatistiksel analizler sonrasında elde edilen bulgular, aşağıda alt başlıklar halinde sunulmuştur.

Sınav Kriterlerinin Teorik Derslerdeki Başarı Üzerindeki Etkisi

Sınav kriterlerinin, (ÖSS puanı, OÖB puanı, Koordinasyon Testi, Durarak Uzun Atlama Testi) teorik derslerdeki akademik başarı üzerindeki etkisinin araştırılması amacıyla 0.05 anlamlılık düzeyinde regresyon analizi yapıldı. Regresyon analizi sonrasında elde edilen istatistiksel bilgiler Tablo-1 ve Tablo-2'de sunulmuştur.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
TEORI	58,6303	5,8250	80
OSS	134,9311	8,9213	80
OÖBP	50,7418	8,0114	80
KOOR	39,7864	1,5601	80
SICR	2,3328	,2592	80

Tablo-1: Teorik Dersler İçin Tanımlayıcı İstatistik.

Tablo-1'de görüldüğü gibi, teorik derslerin aritmetik ortalaması 58,63; ÖSS puanının aritmetik ortalaması 134,93; OÖB Puanının aritmetik ortalaması 50,74; Koordinasyon testi sonucunun aritmetik ortalaması 39,79 sn. ve Durarak Uzun Atlama Testinin aritmetik ortalaması ise 2.33 cm. dir.

Anova analizi sonucunda (Tablo-2), sınav kriterlerinden en az birinin teorik derslerdeki akademik başarıyı etkilediği belirlendi. ($F_{4,79}=4.008$; $P<0.001$).

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	472,069	4	118,017	4,008	,005 ^a
	Residual	2208,462	75	29,446		
	Total	2680,531	79			

a. Predictors: (Constant), SICR, OOBP, OSS, KOOR

b. Dependent Variable: TEORI

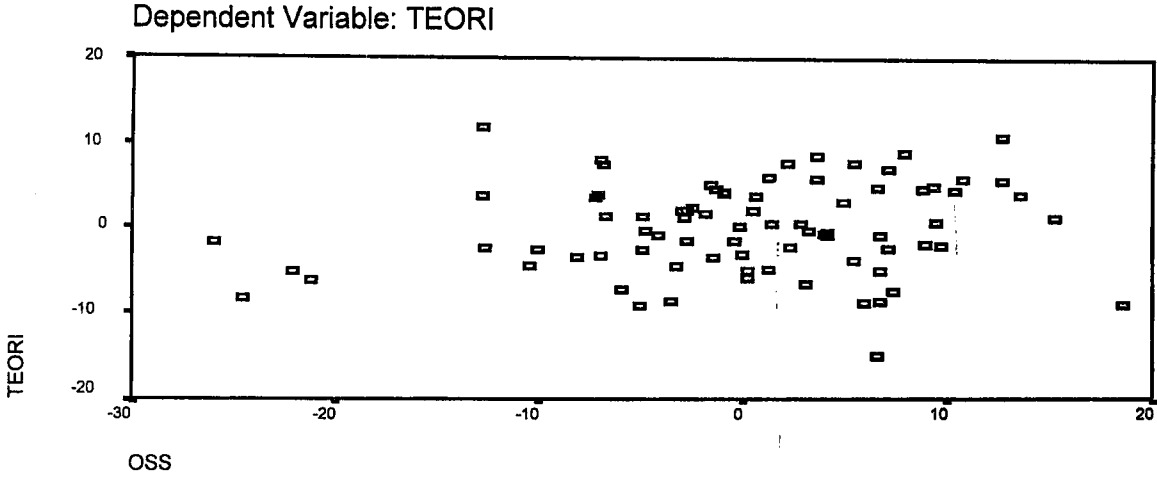
Tablo-2: Teorik Dersler İçin Regresyon Sonuçları.

Regresyon analizi sonucunda (Tablo-3), sınav kriterlerinden OÖBP'nin ($P < 0.03$) ve sıçrama testi sonucunun ($P < 0.005$) teorik derslerdeki akademik başarı üzerindeki etkisinin istatistiki bakımdan 0.05 anlamlılık düzeyinde sonucu etkilediği belirlendi.

	Coefficients	Standard Error	Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%
Intercept	82,8957	26,3274	3,1487	0,0024	30,4489	135,3425
ÖSS	0,0961	0,0706	1,3614	0,1775	-0,0445	0,2367
OÖBP	0,1700	0,0781	2,1766	0,0327	0,0144	0,3256
KOR	-0,6225	0,5164	-1,2054	0,2318	-1,6512	0,4062
SIÇ	-9,0418	3,1829	-2,8408	0,0058	-15,3824	-2,7012

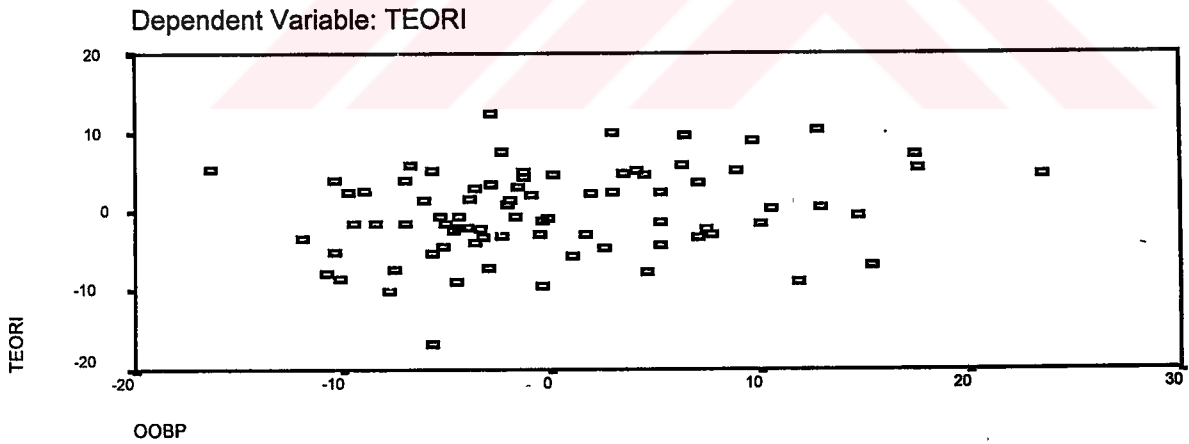
Tablo-3: Teorik Dersler İçin Regresyon Sonuçları

Regresyon sonuçları, ÖSS puanının ($X=134.93$) bir birim artmasının teorik dersler akademik başarısını 0.0961 puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-1). ÖSS kriterlerinin, teorik derslerdeki akademik başarı üzerindeki etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı ($P > 0.17$). Bu nedenle, Hipotez-1a kabul edildi.

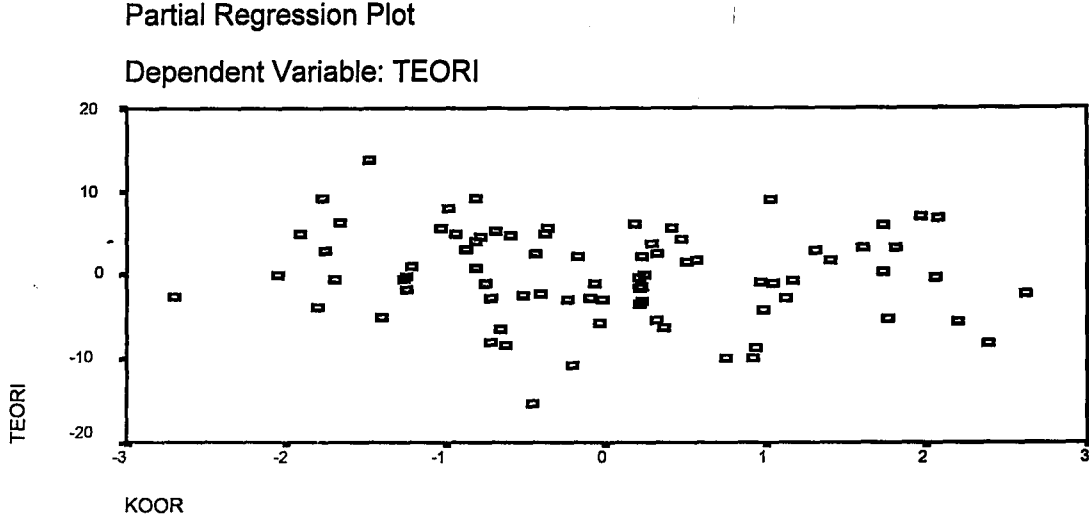
Grafik-1: ÖSS'nin Teorik Derslere Etkisi.

Regresyon sonuçları, OÖBP puanının ($X=50.741$) bir birim artmasının teorik derslerdeki akademik başarıyı 0.17 puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-2). OÖBP kriterlerinin teorik derslerdeki akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulundu ($P<0.03$). Bu nedenle Hipotez-1b reddedildi.

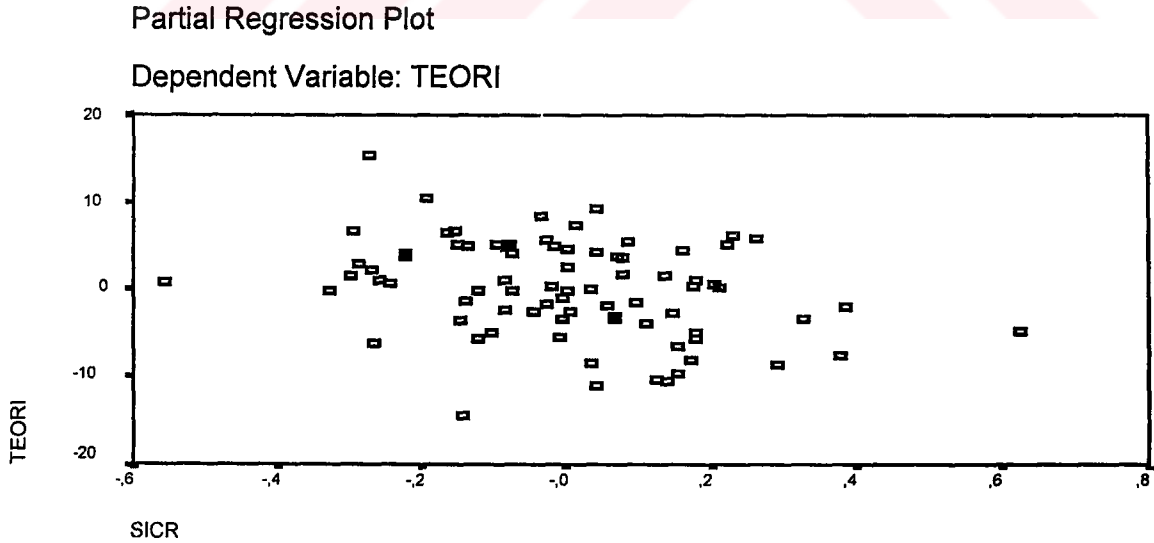
Grafik-2: OÖBP'nin Teorik Derslere Etkisi.

Regresyon sonuçları, Koordinasyon testi puanının ($X=39,78$ sn.) bir birim artmasının teorik derslerdeki akademik başarıyı -0,62 puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-3). Koordinasyon testi kriterlerinin teorik derslerdeki akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı ($P>0.23$). Bu nedenle Hipotez-1c kabul edildi.

Grafik-3: Koordinasyonun Teorik Derslere Etkisi.

Regresyon sonuçları, Durarak Uzun Atlama testi puanının ($X=2,33$ cm.) bir birim artmasının teorik derslerdeki akademik başarıyı $-9,04$ puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-4). Durarak Uzun Atlama Testi kriterlerinin teorik derslerdeki akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulundu ($P<0.005$). Bu nedenle Hipotez-1d reddedildi.

Grafik-4 : Durarak Uzun Atlama Testinin Teorik Derslere Etkisi.

Sınav Kriterlerinin Uygulama Derslerdeki Başarı Üzerindeki Etkisi

Sınav kriterlerinin, (ÖSS puanı, OÖB puanı, Koordinasyon Testi, Durarak Uzun Atlama Testi) uygulamalı derslerdeki akademik başarı üzerindeki etkisinin araştırılması amacıyla 0,05 anlamlılık düzeyinde regresyon analizi yapıldı. Regresyon analizi sonrasında elde edilen istatistiksel bilgiler Tablo-4 ve Tablo-5’de sunulmuştur.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
UYGULAMA	82,9843	5,6127	80
OSS	134,9311	8,9213	80
OÖBP	50,7418	8,0114	80
KOOR	39,7864	1,5601	80
SICR	2,3328	,2592	80

Tablo-4: Uygulamalı Dersler İçin Tanımlayıcı İstatistik

Tablo-4’de görüldüğü gibi, uygulama derslerin aritmetik ortalaması 82,98; ÖSS puanının aritmetik ortalaması 134,93; OÖB Puanının aritmetik ortalaması 50,74; Koordinasyon testi sonucunun aritmetik ortalaması 39,79 sn. ve Durarak Uzun Atlama Testinin aritmetik ortalaması ise 2.33 cm. dir.

Anova analizi sonucunda (Tablo-5), sınav kriterlerinden en az birinin uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı etkilediği belirlendi. ($F_{4,79}=7.639$; $P<0.001$).

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	720,398	4	180,100	7,639	,000 ^a
Residual	1768,331	75	23,578		
Total	2488,730	79			

a. Predictors: (Constant), SICR, OÖBP, OSS, KOOR

b. Dependent Variable: UYGULAMA

Tablo-5: Uygulama Dersler İçin Regresyon Sonuçları.

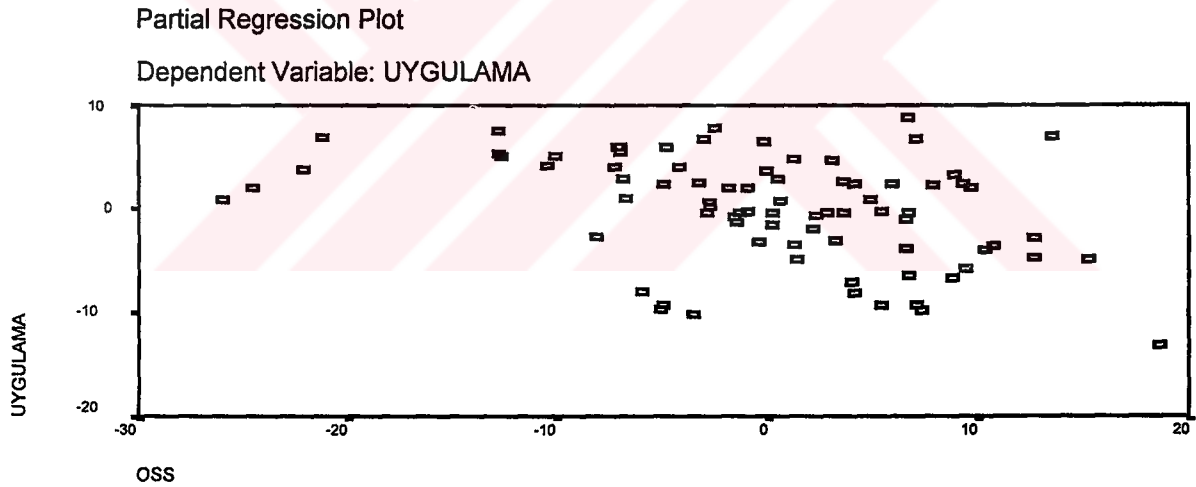
Regresyon analizi sonucunda (Tablo-6), sınav kriterlerinden OÖBP’nin ($P<0.03$) ve sıçrama testi sonucunun ($P0.005$) uygulama derslerdeki akademik başarı üzerindeki

etkisinin istatistiki bakımdan 0.05 anlamlılık düzeyinde sonucu etkilediği saptandı.

	Coefficient	Standard E	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%
Intercept	129,0227	23,5576	5,4769	0,0000	82,0936	175,9518
ÖSS	-0,2262	0,0632	-3,5807	0,0006	-0,3520	-0,1003
OÖBP	0,0798	0,0699	1,1413	0,2574	-0,0595	0,2190
KOR	-0,1031	0,4621	-0,2231	0,8241	-1,0236	0,8174
SIÇ	-6,6307	2,8480	-2,3282	0,0226	-12,3043	-0,9572

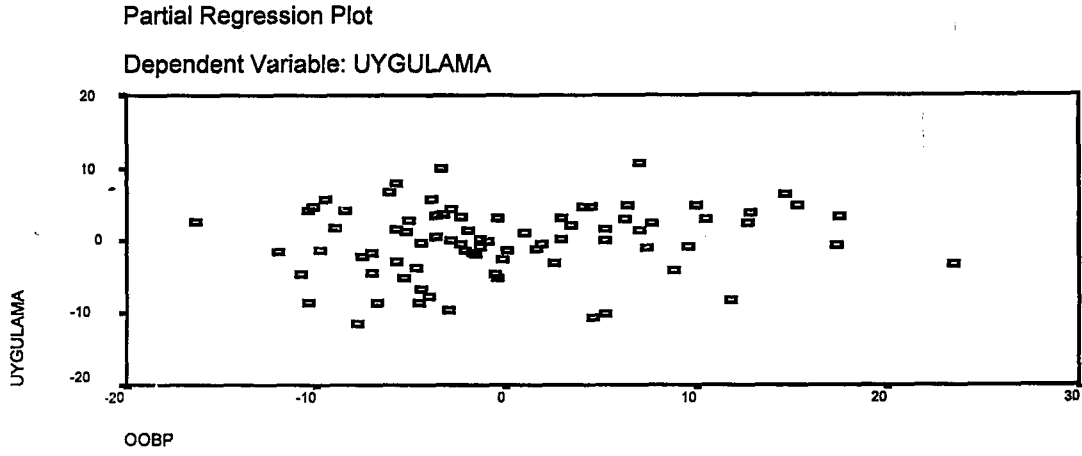
Tablo-6: Uygulama Dersler İçin Regresyon Sonuçları

Regresyon sonuçları, ÖSS puanının ($X=134.93$) bir birim artmasının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı $-0,2262$ puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-5). ÖSS kriterlerinin, uygulamalı derslerdeki akademik başarı üzerindeki etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı ($P>0.0001$). Bu nedenle, Hipotez-2a red edildi.

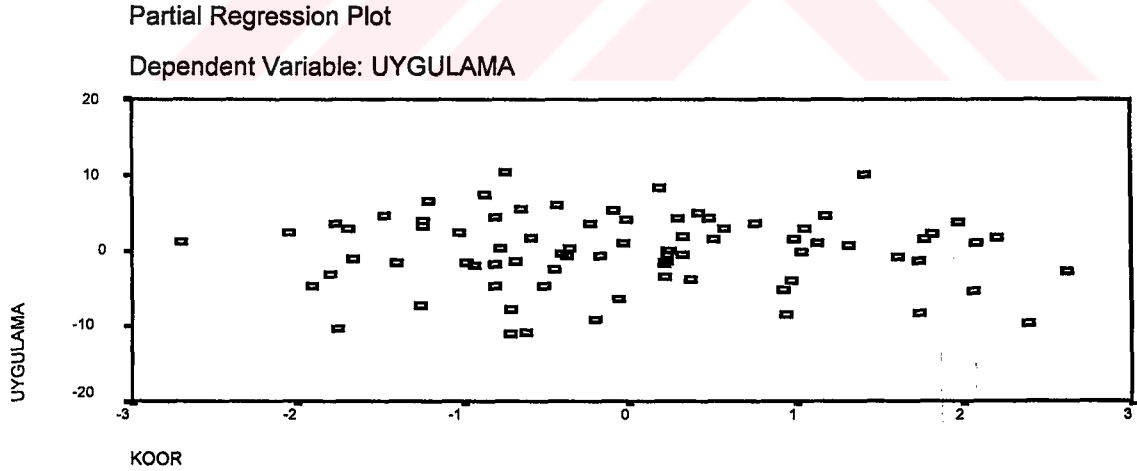
Grafik-5: ÖSS'nin Uygulama Derslere Etkisi.

Regresyon sonuçları, OÖBP puanının ($X=50.741$) bir birim artmasının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı 0.08 puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-6). OÖBP kriterlerinin uygulamalı derslerdeki akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı ($P>0.25$). Bu nedenle Hipotez-2b kabul edildi.

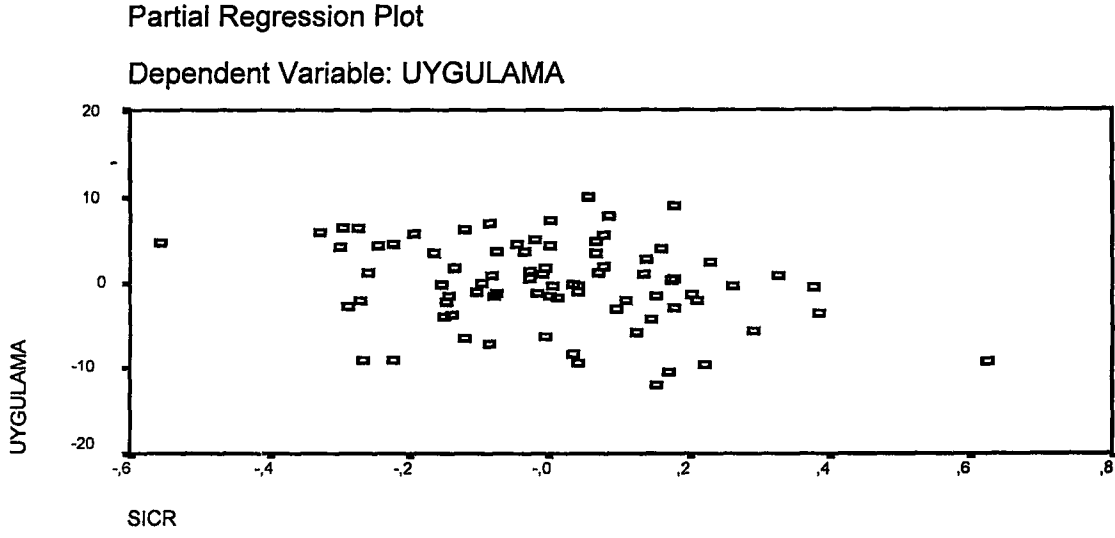
Grafik-6: OÖBP'nin Uygulama Derslere Etkisi.

Regresyon sonuçları, Koordinasyon testi puanının ($X=39,78$ sn.) bir birim artmasının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı $-0,10$ puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-7). Koordinasyon testi kriterlerinin uygulamalı derslerdeki akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı ($P>0.82$). Bu nedenle Hipotez-2c kabul edildi.

Grafik-7: Koordinasyon Testinin Uygulamalı Derslere Etkisi.

Regresyon sonuçları, Durarak Uzun Atlama testi puanının ($X=2,33$ cm.) bir birim artmasının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı $-6,63$ puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-8). Durarak Uzun Atlama Testi kriterlerinin uygulamalı derslerdeki akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulundu ($P<0.02$). Bu nedenle Hipotez-2d reddedildi.

Grafik-8: Sıçrama Testinin Uygulamalı Derslere Etkisi.

Sınav Kriterlerinin Genel Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi

Sınav kriterlerinin, (ÖSS puanı, OÖB puanı, Koordinasyon Testi, Durarak Uzun Atlama Testi) genel akademik başarı üzerindeki etkisinin araştırılması amacıyla 0.05 anlamlılık düzeyinde regresyon analizi yapıldı. Regresyon analizi sonrasında elde edilen istatistiki bilgiler Tablo-7 ve Tablo-8’de sunulmuştur.

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
TOPLAM	64,6291	5,0777	80
OSS	134,9311	8,9213	80
OÖBP	50,7418	8,0114	80
KOOR	39,7864	1,5601	80
SICR	2,3328	,2592	80

Tablo-7: Genel Akademik Başarı İle İlgili Tanımlayıcı İstatistik.

Tablo-7’de görüldüğü gibi, toplam derslerin aritmetik ortalaması 64,62; ÖSS puanının aritmetik ortalaması 134,93; OÖB Puanının aritmetik ortalaması 50,74; Koordinasyon testi sonucunun aritmetik ortalaması 39,79 sn. ve Durarak Uzun Atlama

Testinin aritmetik ortalaması ise 2.33 cm. dir.

Anova analizi sonucunda (Tablo-8), sınav kriterlerinden en az birinin toplam derslerdeki akademik başarıyı etkilediği belirlendi. ($F_{4,79}=4.764$; $P<0.002$).

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	412,697	4	103,174	4,764	,002 ^a
	Residual	1624,159	75	21,655		
	Total	2036,856	79			

a. Predictors: (Constant), SICR, OOBP, OSS, KOOR

b. Dependent Variable: TOPLAM

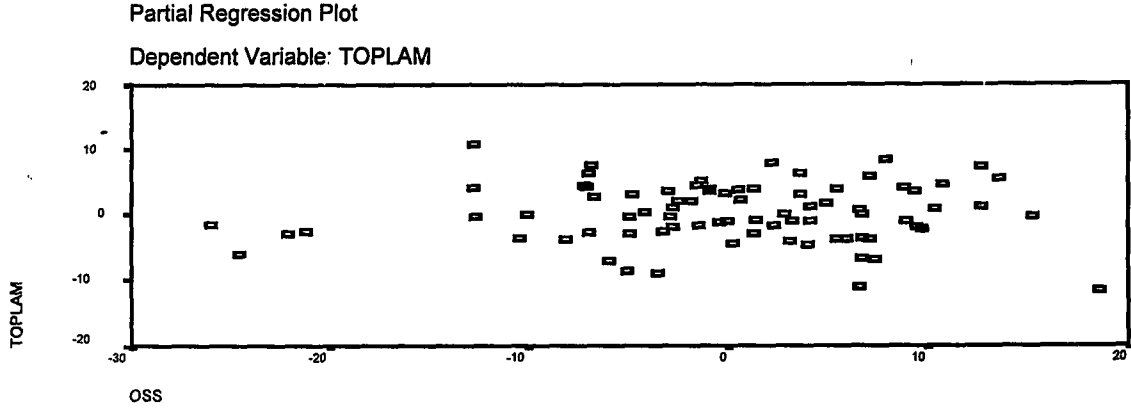
Tablo-8: Genel Akademik Başarı İle Regresyon Sonuçları.

Regresyon analizi sonucunda (Tablo-9), sınav kriterlerinden OÖBP'nin ($P<0.01$) ve Durarak Uzun Atlama testi sonucunun ($P0.003$) uygulama derslerdeki akademik başarı üzerindeki etkisinin istatistiki bakımdan 0.05 anlamlılık düzeyinde sonucu etkilediği belirlendi.

	Coefficient	andard Err	t Stat	P-value	ower 95%	pper 95%
Intercept	99,1314	22,5783	4,3906	0,0000	54,1530	144,1098
ÖSS	0,0101	0,0605	0,1672	0,8676	-0,1105	0,1307
OÖBP	0,1648	0,0670	2,4606	0,0162	0,0314	0,2983
KOR	-0,6229	0,4429	-1,4066	0,1637	-1,5052	0,2593
SİÇ	-8,3365	2,7296	-3,0541	0,0031	-13,7742	-2,8988

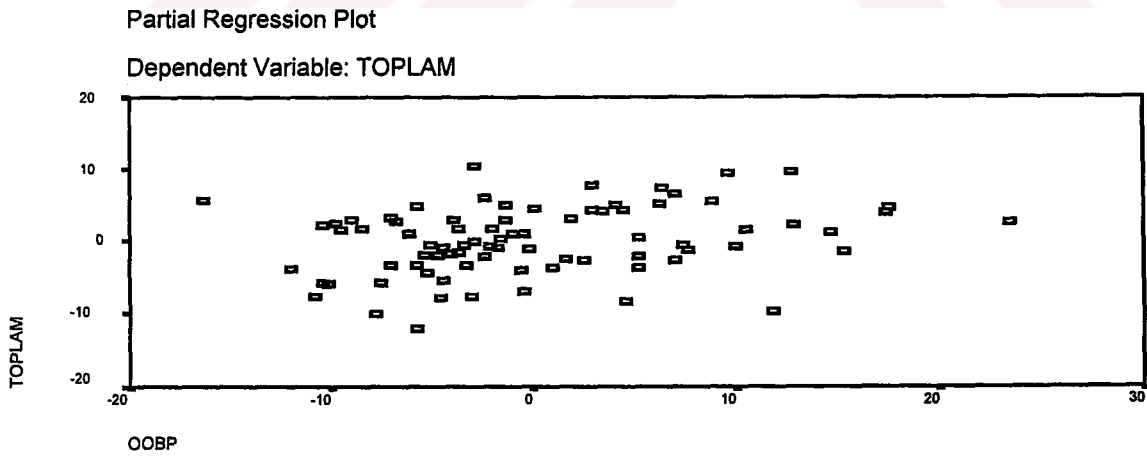
Tablo-9: Genel Akademik Başarı İle İlgili Regresyon Sonuçları

Regresyon sonuçları, ÖSS puanının ($X=134.93$) bir birim genel akademik başarıyı - 0,0101 puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-9). ÖSS kriterlerinin, genel akademik başarı üzerindeki etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı ($P>0.86$). Bu nedenle, Hipotez-3a kabul edildi.

Grafik-9: ÖSS'nin Genel Akademik Başarıya Etkisi.

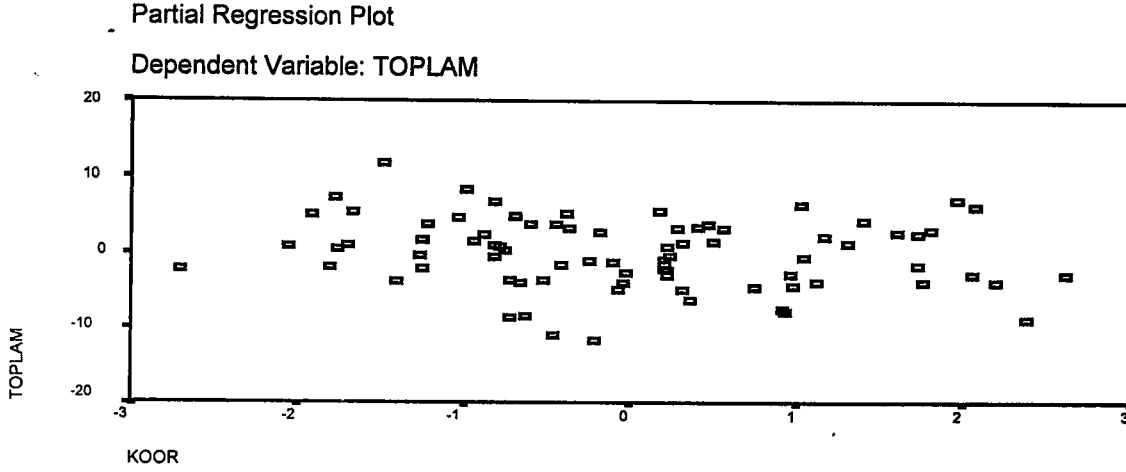
Regresyon sonuçları, OÖBP puanının ($X=50.741$) bir birim genel akademik başarıyı 0.016 puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-10). OÖBP kriterlerinin genel akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı ($P>0.01$). Bu nedenle Hipotez-3b red edildi.

Grafik-10: OÖBP'nin Genel Akademik Başarıya Etkisi.

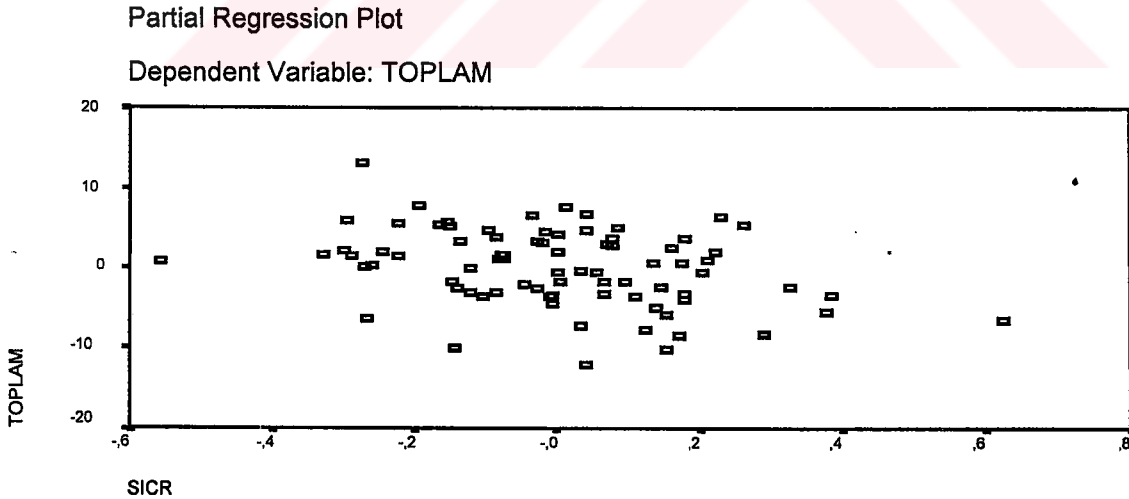
Regresyon sonuçları, Koordinasyon testi puanının ($X=39,78$ sn.) bir birim artmasının genel akademik başarıyı -0,62 puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-11). Koordinasyon testi kriterlerinin genel akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulunmadı

($P>0.16$). Bu nedenle Hipotez-3c kabul edildi.

Grafik-11: Koordinasyon Testinin Genel Akademik Başarıya Etkisi.

Regresyon sonuçları, Durarak Uzun Atlama testi puanının ($X=2,33$ cm.) bir birim artmasının genel akademik başarıyı $-8,33$ puan artırdığı belirlendi (bkz. Grafik-12). Durarak Uzun Atlama Testi kriterlerinin genel akademik başarıya etkisi istatistiki bakımdan anlamlı bulundu ($P<0.003$). Bu nedenle Hipotez-3d reddedildi.

Grafik-12: Durarak Uzun Atlama Testinin Genel Akademik Başarıya Etkisi.

Correlations

		TEORI	OSS	OOBP	KOOR	SICR
Pearson Correlation	TEORI	1,000	,058	,276	,129	-,310
	OSS	,058	1,000	-,046	-,060	,221
	OOBP	,276	-,046	1,000	,195	-,202
	KOOR	,129	-,060	,195	1,000	-,644
	SICR	-,310	,221	-,202	-,644	1,000
Sig. (1-tailed)	TEORI	,	,305	,007	,127	,003
	OSS	,305	,	,344	,298	,025
	OOBP	,007	,344	,	,041	,036
	KOOR	,127	,298	,041	,	,000
	SICR	,003	,025	,036	,000	,
N	TEORI	80	80	80	80	80
	OSS	80	80	80	80	80
	OOBP	80	80	80	80	80
	KOOR	80	80	80	80	80
	SICR	80	80	80	80	80

Tablo 10; Sınav kriterleri ve teorik derslerin korelasyon ilişkisi.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin teorik derslerdeki akademik başarıları ile, seçme sınavı kriterleri arasındaki korelasyon karşılaştırmasına göre, (Tablo 10) teorik derslerin akademik başarıları ile O.Ö.B. Puanı ve Durarak Uzun Atlama testi sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($P<0.05$).

Diğer taraftan ÖSS puanı ile durarak uzun atlama; koordinasyon testi ile O.Ö.B. Puanı arasında; O.Ö.B. Puanı ile durarak uzun atlama testi; koordinasyon testi ile durarak uzun atlama testi sonuçları arasındaki istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar vardır ($P<0.05$).

Correlations

		UYGULAMA	OSS	OOBP	KOOR	SICR
Pearson Correlation	UYGULAMA	1,000	-,431	,186	,212	-,390
	OSS	-,431	1,000	-,046	-,060	,221
	OOBP	,186	-,046	1,000	,195	-,202
	KOOR	,212	-,060	,195	1,000	-,644
	SICR	-,390	,221	-,202	-,644	1,000
Sig. (1-tailed)	UYGULAMA	,	,000	,049	,029	,000
	OSS	,000	,	,344	,298	,025
	OOBP	,049	,344	,	,041	,036
	KOOR	,029	,298	,041	,	,000
	SICR	,000	,025	,036	,000	,
N	UYGULAMA	80	80	80	80	80
	OSS	80	80	80	80	80
	OOBP	80	80	80	80	80
	KOOR	80	80	80	80	80
	SICR	80	80	80	80	80

Tablo 11; Sınav kriterleri ve uygulamalı derslerin korelasyon ilişkisi.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin uygulamalı derslerdeki akademik başarıları ile, seçme sınavı kriterleri arasındaki korelasyon karşılaştırmasına göre, (Tablo 11) uygulamalı derslerin akademik başarıları ile O.Ö.B. Puanı, koordinasyon testi ve durarak uzun atlama testi sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($P<0.05$).

Correlations

		TOPLAM	OSS	OOBP	KOOR	SICR
Pearson Correlation	TOPLAM	1,000	-,076	,308	,132	-,351
	OSS	-,076	1,000	-,046	-,060	,221
	OOBP	,308	-,046	1,000	,195	-,202
	KOOR	,132	-,060	,195	1,000	-,644
	SICR	-,351	,221	-,202	-,644	1,000
Sig. (1-tailed)	TOPLAM	,	,250	,003	,121	,001
	OSS	,250	,	,344	,298	,025
	OOBP	,003	,344	,	,041	,036
	KOOR	,121	,298	,041	,	,000
	SICR	,001	,025	,036	,000	,
N	TOPLAM	80	80	80	80	80
	OSS	80	80	80	80	80
	OOBP	80	80	80	80	80
	KOOR	80	80	80	80	80
	SICR	80	80	80	80	80

Tablo 12; Sınav kriterleri ve genel akademik başarının korelasyon ilişkisi.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin genel akademik başarıları ile seçme sınavı kriterleri arasındaki korelasyon karşılaştırmasına göre (Tablo 12), genel akademik başarı ile O.Ö.B. Puanı ve durarak uzun atlama testi sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($P<0.05$).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tartışma

Sınav kriterlerinin, (ÖSS puanı, OÖB Puanı, Koordinasyon Testi ve Durarak Uzun Atlama) öğrencilerin teorik, uygulamalı ve toplam derslerindeki başarıları üzerindeki etkisi araştırılmış ve aşağıda tartışılmıştır.

Regresyon analizi sonuçları, ÖSS puanının teorik derslerdeki akademik başarıyı arttırdığını, ancak, bu artışın istatistiki açıdan anlamlı olmadığını göstermektedir. Diğer taraftan, ÖSS puanının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı azalttığı ve bu etkinin istatistiki açıdan anlamlı olduğu belirlendi. Bulgular, ÖSS puanının toplam derslerdeki akademik başarıyı da arttırdığını ancak bu etkinin istatistiki olarak anlamlı olmadığını belirlendi.

Regresyon analizi sonuçları, OÖB puanının teorik derslerdeki akademik başarıyı arttırdığını ve bu artışın istatistiki açıdan anlamlı olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan, OÖB puanının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı da arttırdığı ancak bu artışın istatistiki açıdan anlamlı olmadığını belirlendi. Sonuçlar, OÖB puanının toplam derslerdeki akademik başarıyı da arttırdığını ve bu artışın da istatistiki açıdan anlamlı olduğunu belirlendi.

Regresyon analizi sonuçları, koordinasyon puanının teorik derslerdeki akademik başarıyı arttırdığını göstermektedir. Ancak, bu etki istatistiki açıdan anlamlı bulunmamıştır. Diğer taraftan, koordinasyon puanının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı da arttırdığı belirlenmiştir. Ancak, bu etki de istatistiki açıdan anlamlı bulunmamıştır. Bulgular, koordinasyon puanının toplam derslerdeki akademik başarıyı da arttırdığını göstermektedir. Ancak, bu etki de istatistiki açıdan anlamlı değildir.

Regresyon analizi sonuçları, Durarak Uzun Atlama puanının teorik derslerdeki akademik başarıyı azalttığını göstermektedir. Bu etki istatistiki açıdan anlamlıdır. Diğer taraftan, Durarak Uzun Atlama puanının uygulamalı derslerdeki akademik başarıyı da

azalttığı görülmektedir. Bu etki de istatistiki açıdan anlamlıdır. Sonuçlar, Durarak Uzun Atlama puanının toplam derslerdeki akademik başarıyı da azalttığını göstermektedir. Bu etki de istatistiki açıdan anlamlıdır.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin teorik derslerdeki akademik başarıları ile, seçme sınavı kriterleri arasındaki korelasyon karşılaştırmasına göre, (Tablo 10) teorik derslerin akademik başarıları ile O.Ö.B. Puanı ve Durarak Uzun Atlama testi sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($P<0.05$).

Diğer taraftan ÖSS puanı ile durarak uzun atlama; koordinasyon testi ile O.Ö.B. Puanı arasında; O.Ö.B. Puanı ile durarak uzun atlama testi; koordinasyon testi ile durarak uzun atlama testi sonuçları arasındaki istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar vardır ($P<0.05$).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin uygulamalı derslerdeki akademik başarıları ile, seçme sınavı kriterleri arasındaki korelasyon karşılaştırmasına göre, (Tablo 11) uygulamalı derslerin akademik başarıları ile O.Ö.B. Puanı, koordinasyon testi ve durarak uzun atlama testi sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($P<0.05$).

Sonuç olarak, ÖSS puanının, teorik ve toplam akademik başarı üzerindeki etkisinin; OÖB puanının, uygulamalı derslerdeki akademik başarı üzerindeki etkisinin; Koordinasyon testinin ise teorik, uygulama ve genel akademik başarı üzerindeki etkisinin istatistiki açıdan anlamlı olmadığı görülmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin genel akademik başarıları ile seçme sınavı kriterleri arasındaki korelasyon karşılaştırmasına göre (Tablo 12), genel akademik başarı ile O.Ö.B. Puanı ve durarak uzun atlama testi sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($P<0.05$).

Yukarıdaki bulgulardan anlaşıldığı üzere, sınav kriterlerinden birçoğunun öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkili olmadığı görülmektedir. Mevcut literatür incelendiğinde (Ağaoğlu, 1986, Kasap, 1994, Koyuncu, 1981, Özgüven, 1974, Saracaoğlu, 1992, Tavşancıl, 1982, Varol 1995, Celkan, 1983, Gülmez, 1986, Tunçel ve Saracaloğlu, 1999, Cicioğlu, 1998). öğrencilerin akademik başarılarına etki eden birçok faktörün olduğu görülmektedir. Öğrencilerin üniversitedeki başarı durumları zihinsel ve bedensel

faktörlerin yanısıra öğrencinin üniversiteye gelmeden önceki bulunduğu çevre, mezun olduğu lisenin nicelik ve nitelik yönünden durumu, lise türü, liseden mezun olduğu bölüm, anne ve babanın eğitim ve meslek durumu, aile geliri, ailedeki kişi sayısı, yaş durumu, üniversitenin nitelik ve yeterlilik durumu gibi zihinsel ve bedensel olmayan faktörlerden etkilenir. Diğer taraftan, ÖSS sınavının, üniversitelerdeki öğrenci başarısını yordama geçerliliğinin düşük olduğu, başarı varyansının çok az bir kısmının (%4-16) açıklanabildiğini, bunun yanısıra, başarı varyansının hala %80' den fazlasının kaynağının henüz kesin çizgilerle açıklanamadığını belirtilmektedir(Ağaoğlu, 1986, Kasap, 1994, Koyuncu, 1981, Özgüven, 1974, Saracaoğlu, 1992, Tavşancıl, 1982, Varol 1995). Yukarıda sunulan bilimsel çalışma sonuçları, çalışmamızın sonuçlarını desteklemektedir.

Çalışmamızın diğer bir bulgusu da, ÖSS puanının, uygulama derslerindeki başarıyı anlamlı bir şekilde azalttığıdır. Bu sonuç, mevcut literatür ile çelişir durumdadır. Bu çelişkinin, çalışmamızın sadece 1 yıllık uygulamalı derslerin sonuçlarına dayanılarak yapılmış olmasından ve uygulama derslerinin sınavlarında sadece bedensel yeteneğin değerlendirilmiş olma ihtimalinden kaynaklanmış olabileceğini düşünmekteyiz.

Diğer bir bulgu ise, OÖB puanının, teorik ve toplam başarı puanını anlamlı bir şekilde arttırdığını göstermektedir. Yapılan bilimsel araştırma sonuçları (Akhun, 1980, Bloom, 1976, Bracht, 1972, Çetin, 1985, Ersoy, 1988, Guisti, 1964, Gülmez, 1986, Koyuncu, 1981, Senemoğlu, 1987, Toker, 1969) orta öğretim başarı puanının genel başarıyı yordama özelliğinin olduğunu göstermektedir.

Çalışmanın diğer bir bulgusu da Durarak Uzun Atlama testi sonuçlarının hem teorik, hem uygulama, hem de genel başarıyı azalttığını göstermektedir. Bu bulgu, mevcut literatür ile çelişir durumdadır. Bu çelişkinin, çalışmamızın sadece 1 yıllık uygulamalı derslerin sonuçlarına dayanılarak yapılmış olmasından ve uygulama derslerinin sınavlarında sadece bedensel yeteneğin değerlendirilmiş olma ihtimalinden kaynaklanmış olabileceğini düşünmekteyiz.

Yapılan bu çalışmanın, yapılacak diğer çalışmalara ışık tutacağı inancındayız.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Ağaoğlu, E. (1986).** Farklı Öğretim Programlarından Gelen Öğrencilerin Yükseköğretimdeki Başarılarının İncelenmesi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Akhun, İ. (1980).** Akademik Başarının Kestirilmesi, Çoklu Regresyon Yaklaşımının Uygulanmasına İlişkin Bir Araştırma, *A.Ü. yayını*, Ankara.
- Alptekin, G. (1982)** *Ansiklopedik Spor Dünyası*, s.952, İstanbul.
- Arslan, C. (1997).** Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarına/Bölümlerine Merkezi ve Mahalli Sınav Sistemiyle Alınan Öğrencilerin Akademik ve Bazı Fiziksel Özelliklerinin Karşılaştırılması.
- Başaran, İ.E.** Eğitime Giriş, Kadioğlu Matbaası, Ankara.
- Bilge, N. (1988).** Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi, *Kültür Bakanlığı Yayınları*, No: 1095, Ofset Repromant Matbaası, Ankara.
- Binbaşıoğlu, C. (1991).** Genel Öğretim Bilgisi, Kadioğlu Matbaası, Ankara.
- Bloom, B.S. (1976).** Human Characteristics and School Learning, New York: *McGraw-Hill inc.*
- Bracht, G.H., And Hopkins, K.D. (1972).** Stability of Educational Achievement, Perspectives in Educational and Psychological Measurement, Englewood Cliffs, N.J. Prentice-Hall.
- Celkan, H. (1983).** Öğrencilerin Akademik Başarılarında Zihin Dışındaki Faktörlerin Etkileri, Atatürk Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma, Doçentlik, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi.

Cicioğlu, İ. Ve Diğerleri. (1998). Farklı Sistem ve Kriterlerle Yapılan Özel Yetenek Sınavları ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarına veya Bölümlerine Giren Öğrencilerin Fiziksel ve Fizyolojik Profillerinin Belirlenmesi ve Karşılaştırılması, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt, III, s.1-9, Ankara.

Çetin, R. (1985). Lisedeki Başarı ve Öğrenci Yerleştirme Sınav Puanları ile Maliye Meslek Yüksekokulu Birinci Sınıftaki Başarı Arasındaki İlişki, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

DOĞAN, A.A. (1986). T:C. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü O.D.T.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Bölümü 1985-1986 Programının Öğrencilerin Fizyolojik Kapasitelerine Etkisi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara.

DÖKMEN, Ü. (1992-5). T.C. Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Kuruluşu, Gelişmesi, Çalışmaları, *ÖSYM Yayınları*, Gaye Filimcilik ve Matbaacılık A.Ş., Ankara.

Ersoy, M.A. (1988). H.Ü. Matematik Bölümü I.sınıf Öğrencilerinin I.Yarıyıl Sonundaki Akademik Başarılarının Çeşitli Faktörlere Göre Değerlendirilmesi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Fidan, N. ve Erden. (1988). M: Eğitim Bilimine Giriş, *Repa Eğitim Yayınları*, Başkent Yayınevi, Ankara.

GSGM. (1990). Spor Şurası, Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara.

Guisti, J.P. (1964). High School Average as a Predictor of College Success: A Survey of Literature, *College and University* 39, Winter.

Gülmez, Y. (1986). Yükseköğretimde Öğrenci Başarısını Etkileyen Faktörler, *O.D.T.Ü. Yayını*, Gaziantep.

Kalkavan, A. (1996). Physical Education In Primary And Secondary Schools In Turkey, P.E. Teacher Education Programme In Turkey, *Turkish Sport Clubs and their Historical Background*, Rotterdam, Holland.

Karadeniz, M.C. (1997). İstanbul Üniversitesinde Öğretim ve Başarı Durumu, *Tübitak VI. Bilim Kongresi Tebliğleri*, Ankara.

Kasap, H. (1994). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin ÖSS Puanları İle Yıl İçi Derslerdeki Başarı ve Mezuniyet Derecelerinin Karşılaştırılması, *Spor Bilimleri III. Ulusal Kongresi Bildiri Özetleri*, H.Ü. Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara.

Koyuncu, İ. (1981). 1973, O.D.T.Ü. ve 1974 ÜSS'leri ile 'O.D.T.Ü.'ne Alınan Öğrencilerin Giriş ve O.D.T.Ü.'deki Akademik Başarılarının Öğrenci Karakteristikleri ile İlişkilerini Sistematik Analizi, *Yayınlanmamış Doçentlik Tezi*, O.D.T.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Eğitim Bölümü, Ankara.

Okutan, M. (1997). Genel Öğretim Metodları (Öğretim İlke ve Yöntemleri), Trabzon.

ÖSYM. (1999). 1999-ÖSS Öğrenci Seçme Sınavı Kılavuzu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Meteksan Anonim Şirketi, s.1, Ankara.

Özçelik, D.A. (1992-3). Eğitim Programları ve Öğretim (Genel Öğretim Yöntemi), *ÖSYM Yayınları*, Gaye Filimcilik, Matbaacılık A.Ş., Ankara.

Özgüven, İ.E. (1974). Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen, Zihinsel Olmayan Faktörler, H.Ü. Basımevi, Ankara.

Saracaloğlu, A.S. ve Varol, R. (1992). Sporcuların Akademik Başarıları ile Sportif Performansları Arasındaki İlişki, *Spor Bilimleri, II. Ulusal Kongresi Bildirileri*, H.Ü. Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Yayını No: 3, 345-354, Ankara.

Saracaoğlu, A.S. ve Diğerleri. (1998). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Giriş Niteliklerinin Öğrenme Düzeyine Etkisi, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, III. s.39-60*, Ankara.

Senemoğlu, N. (1987). Bilişsel Giriş Davranışları Dönüt-Düzeltilmenin Erişmeye Etkisi, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Tamer, K. (1988).** Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi, Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları, *TED Yayınları*, Ankara.
- Tavşancıl, E. (1982).** Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerin Akademik Başarıları, *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **15,1**: 287-297, Ankara.
- Toker, F. ve Diğerleri. (1969).** Hacettepe Üniversitesine Öğrenci Seçme Üzerine Ön Araştırma, *H.Ü. Yayını*, Ankara.
- Tunçel, S. ve Saracaoğlu, A.S. (1999).** Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Giriş Niteliklerinin Öğrenme Düzeyine Etkisi, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt IV, s.74-75, Ankara.
- Varış, F. (1981).** Eğitim Bilimine Giriş- *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No:98*, Sevinç Matbaası, Ankara.
- Varol, R. (1995).** The Relationship Between Student Entry Behaviours and Levels of Achievements at Physical Education and Sports, International Conference on Physical Education and Sports of Children and Youth. Conference Proceedings Bratislava:13-16 August.
- Yükseler, M.A. (1996).** İlköğretimde Verimlilik, MPM Kalkınmada Anahtar Verimlilik Dergisi, s.4-7.
- Ziyagil, M.A. ve Diğerleri. (1996).** K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Özel Yetenek Sınavının Analizi, *VI Spor Hekimliği Kongresi*, İzmir.

EKLER

EK-1: VERİ TOPLAMA FORMU

EK-2: VERİ FORMU

EK-2 VERİ FORMU

2	ERKEK	Erke	AYDIN	113,3590	72,8820	40,1800	2,7500	2,7500	1,0000	0,6237	37,1373	15,0000	53,8810	36,33	53,00	75,00	49,86	60,00	80,00	88,50	63,75	88,67	74,43	37,17	74,75	57,10	81,83	63,00
3	ERKEK	Af	SARAH	112,9770	52,5350	39,7100	2,3300	2,3300	0,0000	0,1617	42,9919	21,429	45,1544	36,67	50,75	80,00	46,57	52,50	60,00	85,00	60,50	84,00	74,86	36,83	69,25	57,10	81,83	62,00
4	ERKEK	Çengir	CUMHUR	132,5480	59,9020	41,9100	2,3000	2,3000	0,8288	0,0000	47,9690	0,0000	45,1544	42,67	53,50	80,00	46,86	52,75	60,00	85,00	60,50	84,00	74,26	36,83	67,75	55,10	86,33	62,80
5	ERKEK	Mehmet	DEĞERMENCI	116,6150	45,1460	40,9400	2,5100	2,5100	0,1563	0,2089	28,3172	7,6331	40,9365	36,67	45,75	80,00	42,71	48,00	60,00	85,00	60,50	84,00	71,29	38,08	62,13	49,40	87,50	58,93
1	KIZ	Kader	UZUN	140,9130	47,6580	43,0000	1,7700	2,1724	0,2578	0,1724	47,9465	7,2000	77,1288	44,67	57,90	80,00	54,57	62,00	80,00	85,00	60,50	84,00	73,00	44,58	73,50	61,50	81,00	64,73
2	KIZ	Ayşe	KOÇUOĞULLU	140,2740	58,9220	42,4600	1,7700	2,1670	0,1785	0,1785	49,4182	7,2000	78,5448	56,00	67,00	80,00	56,26	64,00	80,00	85,00	60,50	84,00	78,00	44,58	73,50	61,50	81,00	64,73
3	KIZ	Seydi	KARADIREK	138,0960	53,8850	43,6300	2,1400	18,3819	0,5246	0,0000	48,2273	11,2500	77,8838	48,33	57,25	80,00	53,86	63,00	80,00	85,00	60,50	84,00	71,71	49,17	69,38	58,00	81,67	64,13
4	KIZ	Rehabe Yegem	YILMAZ	134,1930	59,4670	39,2300	1,9100	16,0913	0,1627	0,0000	58,2273	7,8000	82,8814	43,67	58,63	80,00	54,86	65,00	80,00	85,00	60,50	84,00	76,43	43,08	75,38	60,80	80,67	65,47
5	KIZ	Merih	EMİN	133,1880	48,8440	40,2000	2,0000	15,2492	0,2232	0,0000	55,3818	10,5000	81,7042	43,67	58,63	80,00	54,86	65,00	80,00	85,00	60,50	84,00	73,14	46,42	73,25	60,80	80,67	65,47
6	KIZ	Fatma	BİLGİÇİ	133,1180	50,6460	42,8800	1,9700	15,1895	0,3857	0,0000	48,2727	8,7000	72,5480	47,67	70,50	80,00	60,71	68,00	80,00	85,00	60,50	84,00	74,29	45,33	71,75	64,40	87,00	68,73
7	KIZ	Nihal	TEKİN	132,1320	44,3980	42,8700	1,9200	14,3943	0,1183	0,0000	48,3068	9,4500	72,2328	61,50	70,25	80,00	64,00	68,00	80,00	85,00	60,50	84,00	70,86	46,25	73,98	65,22	85,00	68,93
8	KIZ	Sevket	MERİŞİN	130,6200	50,1460	41,5500	1,8000	13,0973	0,3844	0,0000	51,8000	7,6300	73,0117	60,33	59,25	80,00	65,71	74,00	80,00	85,00	60,50	84,00	73,68	48,42	71,13	68,60	81,00	66,73
9	KIZ	Seydi	KOŞE	129,6900	50,0540	42,8800	2,1800	12,2828	0,3804	0,0000	48,6182	13,3500	74,8215	42,33	48,38	80,00	62,57	76,00	80,00	85,00	60,50	84,00	76,00	48,38	64,38	60,90	76,50	66,80
10	KIZ	Seydi	ERGÜL	128,3210	65,0160	42,1300	2,2600	12,0088	1,0000	0,0000	50,3182	15,0000	78,3270	60,00	75,00	80,00	68,57	82,00	80,00	85,00	60,50	84,00	76,86	46,83	82,13	64,60	90,50	72,13
11	KIZ	Eytem	SABULU	128,3210	44,9140	41,6800	2,1000	12,0088	0,1151	0,0000	51,5182	12,1500	75,7921	59,00	59,25	80,00	65,14	74,00	80,00	85,00	60,50	84,00	72,29	48,50	69,63	57,80	80,00	67,33
12	KIZ	Yeddi	USTA	128,8890	41,8210	41,9600	1,8800	11,6468	0,0000	0,0000	51,8727	8,6500	72,6385	48,33	54,50	80,00	61,86	87,00	80,00	85,00	60,50	84,00	72,71	43,67	69,75	56,10	88,33	64,20
13	KIZ	Yeddi	KESKİN	128,3350	58,8890	42,2700	2,0000	10,3371	0,7285	0,0000	50,0727	10,6500	72,6348	41,00	60,00	80,00	51,86	87,00	80,00	85,00	60,50	84,00	71,68	44,00	72,50	58,70	88,33	64,20
14	KIZ	Yeddi	KESKİN	127,7300	43,8260	42,1100	2,1500	10,8758	0,6942	0,0000	50,3727	12,8000	74,0428	54,67	62,00	80,00	69,86	87,00	80,00	85,00	60,50	84,00	74,14	48,58	73,50	61,20	87,50	67,67
15	KIZ	Özge	ÖZDAMAR	127,3260	55,9050	39,5800	2,1800	10,3371	0,8105	0,0000	50,0000	13,3500	84,2978	54,00	60,00	80,00	60,86	70,00	80,00	85,00	60,50	84,00	72,71	51,75	74,25	62,60	86,67	67,00
16	KIZ	Zeynep	KARAKOÇLU	126,7880	58,1180	40,8400	2,1700	9,8882	0,8185	0,0000	53,8384	13,2000	77,8421	48,67	68,75	80,00	68,86	91,00	80,00	85,00	60,50	84,00	78,68	50,58	76,88	64,10	90,67	70,33
17	KIZ	Zeynep	TOPAL	126,6740	44,6810	40,5300	1,9800	9,7607	0,1289	0,0000	55,2273	10,3500	75,4979	54,00	51,50	80,00	44,00	70,00	80,00	85,00	60,50	84,00	69,14	55,50	67,00	51,00	75,83	57,47
18	KIZ	Seda	ERDÜLLER	124,9820	58,4580	40,0700	2,0400	8,7729	0,7185	0,0000	55,8384	11,2500	78,2788	61,00	80,25	80,00	67,71	92,00	80,00	85,00	60,50	84,00	78,43	50,25	83,38	70,10	92,17	74,33
19	KIZ	Seda	KAYA	124,8070	51,1320	39,8500	2,1200	8,6587	0,0065	0,0000	58,2838	12,4500	71,1788	61,00	68,75	80,00	50,71	80,00	80,00	85,00	60,50	84,00	71,57	44,08	68,13	66,80	92,17	62,40
20	KIZ	Serra	BABURGEN	123,3530	47,4220	41,4600	2,1000	7,8079	0,2478	0,0000	52,1485	12,1500	71,3512	55,00	48,00	80,00	48,00	60,00	80,00	85,00	60,50	84,00	69,86	43,00	64,00	64,50	89,50	61,33
21	KIZ	Serra	EREL	121,1040	64,4850	39,2100	2,0400	6,1233	0,8772	0,0000	58,2818	11,2500	76,6323	61,00	68,75	80,00	61,14	91,00	80,00	85,00	60,50	84,00	74,86	44,25	78,68	61,00	92,00	69,53
22	KIZ	Gülten	ÇOLLAOĞLU	119,2050	57,8680	39,5700	2,0800	3,6320	0,6887	0,0000	57,3000	12,0000	73,8307	56,67	67,00	80,00	62,67	82,00	80,00	85,00	60,50	84,00	78,43	52,83	78,50	65,60	91,17	71,67
23	KIZ	Filizem	TOPAL	118,9610	48,7280	39,1700	2,0400	2,8924	0,3038	0,0000	58,3968	11,2500	72,8371	64,00	77,00	80,00	71,43	95,00	80,00	85,00	60,50	84,00	81,66	61,75	59,60	72,70	93,17	77,67
24	KIZ	Fatma	UZUN	118,0000	62,1520	38,8800	2,0100	2,5223	0,8775	0,0000	59,1545	10,8000	73,5543	56,33	66,50	80,00	65,43	86,50	80,00	85,00	60,50	84,00	78,43	50,92	75,75	61,10	92,17	69,27
25	KIZ	Nurye	ERKEK	154,7910	87,8600	41,2600	2,7400	24,0000	1,0000	60,0000	12,7059	86,3531																
ERKEK	MIN	ERKEK	MIN	129,2690	53,9580	39,8100	2,2400	0,3578	0,0000	46,0375	6,2841	70,9497																
ERKEK	FARK	ERKEK	FARK	25,522	34,001	4,47	0,5000	23,8424	1,0000	11,9626	4,4118	17,8433																
MILLI	MILLI	MILLI	MILLI	132,5480	72,8820	41,9100	2,7500	24,0000	1,0000	80,0000	15,0000	74,0262																
MILLI	MILLI	MILLI	MILLI	112,6770	37,7480	38,2100	2,2600	0,0000	0,0000	17,0600	0,0000	40,8365																
MILLI	MILLI	MILLI	MILLI	19,871	35,233	3,7	0,4600	24,0000	1,0000	42,9400	15,0000	33,0687																
KIZ	KIZ	KIZ	KIZ	140,9130	65,0180	43,6300	2,2600	21,7224	1,0000	80,0000	15,0000	84,2876																
KIZ	KIZ	KIZ	KIZ	118,0000	41,9210	38,5600	1,7700	2,5223	0,0000	48,2273	7,2000	71,6512																
KIZ	KIZ	KIZ	KIZ	22,913	23,397	5,05	0,5200	19,2002	1,0000	13,7727	7,6000	12,7463																

MAK 127,6650 86,3531
 MIN 62,841 70,9497
 FARK 64,824 17,8433

MAK 15,0000 74,0262
 MIN 0,0000 40,8365
 FARK 15,0000 33,0687

MAK 15,0000 84,2876
 MIN 0,0000 48,2273
 FARK 15,0000 13,7727

MAK 15,0000 86,3531
 MIN 62,841 70,9497
 FARK 64,824 17,8433

ÖZGEÇMİŞ

Araştırmacı, 1966 yılında Trabzon'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini aynı ilde tamamladı. 1987 yılında askerlik hizmetini tamamladıktan sonra aynı yıl Karadeniz Teknik Üniversitesinde memur olarak göreve başladı. 1992 yılında K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü II.Öğretim programını kazandı. 1996 yılında bu bölümden mezun olduktan sonra aynı yıl K.T.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine başladı. 1998 yılında öğrenim gördüğü Enstitüde 50/d kadrosunda Araştırma Görevliğine atandı. Yeniden yapılanma çerçevesinde K.T.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsünden K.T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsüne geçiş yaptı.

Trabzon'da çeşitli amatör spor kulüplerinde futbol oynadıktan sonra 9 yıl futbol hakemliği yaptı. 1999 yılında futbol hakem gözlemcisi oldu.

Evli ve bir çocuk babasıdır.